

СЛУЖБА ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ПУТІВНИК
ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНА
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
Видання 1

2024 рік

ЗМІСТ

проведення навчального збору із представниками служб військового капеланства військових частин оперативно-територіальних об'єднань, вищих військових навчальних закладів, установ, організацій військових частин, що не входять до складу оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії України.....	3
Закон України Про Службу військового капеланства.....	9
Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Положення про порядок видачі мандата на право здійснення військової капеланської діяльності	20
Наказ Міністра Внутрішніх справ України Про окремі питання військового капеланства №18 від 17.01.2023 Про окремі питання військового капеланства	31
Положення про організацію роботи Служби військового капеланства в Національній гвардії України	40
Досвід Королівської капеланської служби Збройних Сил Канади.....	69
Досвід США, Великобританії, Німеччини, Франції, Польщі	78
Теми для бесід з військовослужбовцями духовно-морального спрямування	79
Теми для бесід з військовослужбовцями за церковно-релігійним і національно-історичним календарем.....	81
Проект шеврона «Служба військового капеланства Національної гвардії України»	84
Військові звання Національної гвардії України	85

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ командувача
Національної гвардії України
від 21.06.2024 № 634

ПЛАН

проведення навчального збору із представниками служб військового капеланства військових частин оперативно-територіальних об'єднань, вищих військових навчальних закладів, установ, організацій військових частин, що не входять до складу оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії України

Дата проведення: 03-05.07.2024.

Місце проведення: військова частина 1241 (м. Івано-Франківськ) Західного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України.

Учасники збору (70 осіб): офіцери Головного управління НГУ – **2 особи**; представники служб військового капеланства від: Північного оперативно-територіального об'єднання – **10 осіб**; Південного оперативно-територіального об'єднання – **4 особи**; Центрального оперативно-територіального об'єднання – **13 осіб**; Східного оперативно-територіального об'єднання – **7 осіб**; Західного оперативно-територіального об'єднання – **16 осіб**; військових частин, що не входять до складу оперативно-територіальних об'єднань також установ – **12 осіб**. Запрошені представники ПЦУ, УГКЦ – **6 осіб**.

Мета навчального збору:

1. Проведення аналізу діяльності Служби військового капеланства Національної гвардії України. Доведення особливостей ведення формалізованих/звітних документів відповідно до Положення про організацію роботи Служби військового капеланства в Національній гвардії України.

2. Проведення практичних занять, семінарів за напрямками релігійно-освітньої роботи, організації душпастирської роботи. Обмін досвідом щодо порядку організації та здійснення військової капеланської діяльності, вирішення проблемних питань.

Форма одягу: польова за сезоном (встановленого зразка), церковний (богослужбовий) одяг.

Робочі мови: українська, англійська.

Матеріально-технічне забезпечення:

Проживання:

- готель «Амбер» (м. Івано-Франківськ);

- гостьові кімнати Івано-Франківської духовної семінарії УГКЦ.

Харчування:

- сніданок, обід, вечеря – в/ч 1241;

- перерва на каву (кава-брейк) відповідно до плану заходу.

Автотранспорт:

- для переїзду представників капеланської служби НГУ з м. Києва до в/ч 1241 (м. Івано-Франківськ) – транспорт в/ч 3078.

- для переїзду представників капеланської служби НГУ по місту Івано-Франківськ – транспорт в/ч 1241.

Фото- та відеосупроводження заходу.

Мультимедійне обладнання.

Робочий набір учасника зборів (папка, програма, блокнот з логотипом служби військового капеланства НГУ та ручка).

Час проведення	Зміст заходу	Місце проведення	Керівник заходу (учасники)
1	2	3	4
03.07.2024 – 1-й день (середа)			
до 19.00	Прибуття, зустріч та розміщення учасників навчального збору	військова частина 1241	мол. л-т капеланської служби Хомин Василь, мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
19.00-19.30	Вечеря	їдальня військової частини 1241	мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
з 19.30	Особистий час. Відпочинок	місця розміщення	
04.07.2024 – 2-й день (четвер)			
07.00-07.30	Сніданок	їдальня військової частини 1241	мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
08.30-09.00	Перевірка учасників навчального збору, доведення порядку проведення заходів		п/п-к Сиротенко Віталій, мол. л-т капеланської служби Хомин Василь
9.00-9.15	Вступне слово: - заступника командувача по роботі з особовим складом	клуб в/ч 1241	п-к Шум Віталій
09.15-09.30	Вручення відзнак, заохочень НГУ		п-к Шум Віталій, п-к Іздебський Олександр
09.30-09.45	Загальне фото учасників зборів		мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман

1	2	3	4
09.50-10.40	Виступ начальників служб військового капеланства територіальних управлінь НГУ (по 10 хв.)	клуб в/ч 1241	
10.40-11.10	Перерва у заняттях, кава-брейк		мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
11.10-11.55	Тема: Аналіз діяльності Служби військового капеланства Національної гвардії України. Виклики сьогодення щодо задоволення релігійних потреб особового складу		п-к Іздебський Олександр
12.00-12.45	Тема: Організація, порядок діяльності Служби військового капеланства Національної гвардії України. Особливості ведення формалізованих/звітних документів відповідно до Положення про організацію роботи Служби військового капеланства в Національній гвардії України		п/п-к Сиротенко Віталій
13.00-13.50	Обід	їдальня в/ч 1241	мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
14.00-14.50	Тема: Розуміння лідерства у діяльності військового капелана	клуб в/ч 1241	протоієрей Любомир Яворський
15.00-15.50	II час занять		
16.00-16.50	III час занять		

1	2	3	4
17.00-17.30	Перерва у заняттях, кава-брейк		мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
17.30-19.00	Культурна програма		мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
19.00-19.30	Вечеря	їдальня в/ч 1241	мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
з 20.00	Особистий час. Відпочинок	місця розміщення	
05.07.2024 – 3-й день (п'ятниця)			
07.00-07.30	Сніданок	їдальня в/ч 1241	мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
08.30-09.25	Тема: Робота із сім'ями військово-службовців щодо задоволення релігійних потреб	клуб в/ч. 1241	Митрополит Іоан Яременко
09.30-10.25	II час занять		
10.25-11.00	Перерва у заняттях, кава-брейк		
11.00-11.55	Тема: Особливості військової капеланської діяльності із сім'ями військовослужбовців, які загинули, отримали поранення чи перебувають у полоні		
12.00-12.55	II час занять		

1	2	3	4
13.00-14.00	Обід	їдальня в/ч 1241	мол. л-т капеланської служби Кострабій Роман
15.00-16.50	Крутий стіл: перспективи впровадження до структури Служби військового капеланства інституту помічників військових капеланів. Особливості підбору кандидатів та призначення на посади помічників військових капеланів, обговорення проблемних питань	клуб в/ч 1241	п-к Іздебський Олександр, п/п-к Сиротенко Віталій, мол. л-т капеланської служби Хомин Василь
17.00-17.30	Підведення підсумків навчального збору, визначення завдань щодо підготовки підрозділів		
з 17.30	Убуття до пунктів постійної дислокації	за маршрутом руху	учасники збору

**Начальник служби військового капеланства
Національної гвардії України
полковник**

Олександр ІЗДЕБСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Службу військового капеланства

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2131-IX від 15.03.2022
№ 2845-IX від 13.12.2022
№ 3621-IX від 21.03.2024}

Цей Закон регулює відносини у сфері реалізації конституційного права на свободу світогляду та віросповідання військовослужбовців Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України, а також визначає правові та організаційні засади і принципи діяльності Служби військового капеланства.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) військова капеланська діяльність – діяльність, яку здійснюють військові капелани з метою сприяння реалізації конституційного права військовослужбовців, працівників та членів їх сімей на свободу світогляду та віросповідання шляхом задоволення їх духовно-релігійних потреб;

2) військовий капелан – особа, яка в установленому цим Законом порядку отримала мандат на право здійснення військової капеланської діяльності, уклала контракт про проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу (виключно на посадах Служби військового капеланства) та здійснює військову капеланську діяльність у підрозділах Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових

формувань та Державної прикордонної служби України на підставах та в порядку, передбачених цим Законом;

3) духовні центри – належні до військового майна споруди, приміщення тощо на території військових частин (установ, закладів, організацій), призначені для задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей, визначені письмовими наказами командирів (начальників) військових частин (установ, закладів, організацій);

4) духовно-релігійні потреби – усвідомлені особою необхідності в ідеальних внутрішньоспонукальних мотивах діяльності, особистісному розвитку та соціальній взаємодії, що проявляються в релігійних поглядах, уявленнях, почуттях, практиках і обрядових діях;

5) душпастирська опіка – напрям військової капеланської діяльності, спрямований на забезпечення релігійної, етичної, моральної, духовної підтримки та сприяння формуванню особистісної стійкості і належного духовного стану особового складу;

6) задоволення духовно-релігійних потреб – система заходів, спрямованих на забезпечення реалізації конституційного права військовослужбовців, працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України і членів їх сімей на свободу світогляду та віросповідання шляхом здійснення душпастирської опіки, релігійно-просвітницької роботи, соціально-доброчинної діяльності та консультування командування з релігійних питань;

7) квота конфесійного представництва військових капеланів – співвідношення кількості військових капеланів окремої конфесії до загальної кількості військових капеланів у відповідній службі;

8) консультування військового командування з релігійних питань – напрям військової капеланської діяльності з надання командуванню фахової інформації про вплив духовно-релігійних чинників на виконання визначених завдань, а також пропозицій і консультацій стосовно організації заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу та інформування командування щодо релігійної обстановки в підрозділі, релігійної ситуації у пункті постійної дислокації та в районі виконання завдань за призначенням;

9) мандат на право здійснення військової капеланської діяльності – документ державного зразка, який виготовляється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнародних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні, та надає священнослужителю право здійснювати військову капеланську діяльність у Збройних Силах України, Національній гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та Державній прикордонній службі України;

10) релігійно-просвітницька робота – напрям військової капеланської діяльності, спрямований на ознайомлення військовослужбовців з основами релігійного світогляду, з етичними засадами військової служби та громадянського обов'язку захисту держави, а також на виховання в особового складу духу патріотизму, братерства та взаємоповаги;

11) Служба військового капеланства – окрема структура у складі Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України, що складається з органів управління Служби військового капеланства, військових капеланів і утворена з метою організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей у мирний і воєнний час;

12) соціально-добродійна діяльність – напрям військової капеланської діяльності, спрямований на турботу про соціальні потреби військовослужбовців і налагодження партнерських відносин із представниками релігійних, благодійних (волонтерських), громадських організацій з метою надання всебічної підтримки, забезпечення турботливого ставлення до військовослужбовців, працівників та членів їх сімей;

13) уповноважений від релігійної організації – визначений керівним центром (управлінням) релігійної організації священнослужитель, який здійснює співпрацю із Збройними Силами України, Національною гвардією України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та Державною прикордонною службою України у сфері організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей.

Стаття 2. Правова основа діяльності Служби військового капеланства

1. Правовою основою діяльності Служби військового капеланства є Конституція України, цей Закон, закони України “Про свободу совісті та релігійні організації”, “Про військовий обов’язок і військову службу”, “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, інші закони України, прийняті на їх виконання нормативно-правові акти Верховної Ради України, Президента України, інших органів державної влади, міжнародні договори України, згоду на обов’язковість яких надано Верховною Радою України.

Стаття 3. Сфера дії цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на:

- 1) Збройні Сили України;
- 2) Національну гвардію України;
- 3) інші утворені відповідно до законів України військові формування;
- 4) Державну прикордонну службу України.

Розділ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА

Стаття 4. Служба військового капеланства

1. Служба військового капеланства призначена для організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України і членів їх сімей.

2. Служба військового капеланства утворюється як окрема структура у складі Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України, вид якої залежить від обсягу, характеру та складності заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб в їх органі військового управління, з’єднанні, військовій частині, військовому навчальному закладі, установі чи організації (далі – військова частина). У військовій частині на рівні окремого батальйону функції Служби військового капеланства можуть виконуватися одним військовим капеланом.

3. Відповідні служби військового капеланства підпорядковуються

безпосередньо Головнокомандувачу Збройних Сил України, Командувачу Національної гвардії України, керівникам інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Голові Державної прикордонної служби України.

4. Гранична чисельність Служби військового капеланства для Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України формувань та Державної прикордонної служби України не може становити менше 0,15 відсотка граничної чисельності відповідно Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України.

Стаття 5. Основні принципи діяльності Служби військового капеланства

1. Діяльність Служби військового капеланства з організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей здійснюється на основі таких принципів:

1) дотримання конституційного права військовослужбовців і працівників на свободу світогляду та віросповідання;

2) рівність представників усіх віросповідань, які проходять службу у Збройних Силах України, Національній гвардії України, в інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та в Державній прикордонній службі України, у задоволенні їхніх релігійних потреб;

3) рівність військових капеланів незалежно від їх приналежності до релігійної організації;

4) толерантне ставлення військових капеланів до представників інших релігійних організацій;

5) неприпустимість нав'язування релігійних чи інших переконань;

6) добровільність участі військовослужбовців, працівників та членів їх сімей у богослужіннях, релігійних обрядах;

7) рівність військових капеланів різних конфесій щодо використання духовних центрів;

8) пріоритетність бойової (спеціальної) підготовки під час планування та проведення заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців.

Стаття 6. Міжконфесійні ради з питань військового капеланства

1. Міжконфесійні ради з питань військового капеланства є міжконфесійними консультативно-дорадчими органами, що

утворюються і діють при Міністерстві оборони України та Міністерстві внутрішніх справ України з метою забезпечення міжконфесійної злагоди та порозуміння у сфері організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників і членів їх сімей. Міжконфесійні ради з питань військового капеланства можуть також утворюватися при центральних органах виконавчої влади, яким підпорядковані інші військові формування.

2. До Міжконфесійної ради з питань військового капеланства при Міністерстві оборони України входять уповноважені від тих релігійних організацій, священнослужителі яких обіймають посади військових капеланів у Збройних Силах України.

3. До Міжконфесійної ради з питань військового капеланства при Міністерстві внутрішніх справ України входять уповноважені від тих релігійних організацій, священнослужителі яких обіймають посади військових капеланів у Національній гвардії України та Державній прикордонній службі України.

4. У своїй діяльності Міжконфесійна рада з питань військового капеланства при Міністерстві оборони України та Міжконфесійна рада з питань військового капеланства при Міністерстві внутрішніх справ України керуються відповідними положеннями, затвердженими відповідно Міністерством оборони України та Міністерством внутрішніх справ України.

Розділ III. НАБУТТЯ ПРАВА НА ЗДІЙСНЕННЯ КАПЕЛАНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КАПЕЛАНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 7. Вимоги до військового капелана

1. Військовим капеланом може бути громадянин України, який є священнослужителем зареєстрованої в Україні релігійної організації та отримав від керівного центру (управління) відповідної релігійної організації мандат на право здійснення військової капеланської діяльності.

2. Обов'язковою вимогою для зайняття посади військового капелана є наявність вищої богословської освіти.

3. Не може бути військовим капеланом особа, яка належить до релігійної організації, що визнана такою, що входить до структури (є частиною) релігійної організації, керівний центр (управління) якої знаходиться в державі, визнаній такою, що здійснила збройну агресію

проти України та/або тимчасово окупувала частину території України.
{Статтю 7 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 3621-IX від 21.03.2024}

Стаття 8. Підготовка військових капеланів

1. Військові капелани Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України проходять навчання за спеціальною програмою підготовки військових капеланів відповідно у вищих військових навчальних закладах Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

{Частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2845-IX від 13.12.2022}

Стаття 9. Квоти конфесійного представництва військових капеланів та мандат на право здійснення військової капеланської діяльності

1. З метою належної організації задоволення духовно-релігійних потреб особового складу Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України здійснюється визначення квот конфесійного представництва військових капеланів у Збройних Силах України, Національній гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та Державній прикордонній службі України.

2. Для зайняття 90 відсотків штатних посад військових капеланів у Збройних Силах України, Національній гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та Державній прикордонній службі України розподіл квот конфесійного представництва військових капеланів здійснюється з урахуванням конфесійної приналежності особового складу відповідно Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України у порядку, встановленому відповідним центральним органом виконавчої влади, у підпорядкуванні якого вони перебувають. За результатами такого розподілу до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні, формується запит про визначення кількості

кандидатів на посади військових капеланів від відповідної релігійної організації.

3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні, формує запит до керівних центрів (управлінь) відповідних релігійних організацій щодо надання кандидатур для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності.

4. Для зайняття 10 відсотків штатних посад військових капеланів у Збройних Силах України, Національній гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та Державній прикордонній службі України розподіл квот конфесійного представництва військових капеланів здійснюється начальником Служби військового капеланства відповідно Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України.

5. Відповідно до одержаної квоти конфесійного представництва військових капеланів релігійні організації готують необхідну кількість священнослужителів та передають їм мандат на право здійснення військової капеланської діяльності. Після отримання від керівного центру (управління) відповідної релігійної організації мандата на право здійснення військової капеланської діяльності священнослужитель приймається на військову службу у порядку, передбаченому відповідним положенням про проходження служби військовими капеланами.

6. Положення про порядок видачі мандата на право здійснення військової капеланської діяльності затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Конфіденційність інформації особистого характеру

1. Інформація про особу, що стала відома військовому капелану під час здійснення військової капеланської діяльності, є конфіденційною.

2. Військовий капелан має право не відповідати на запитання щодо фактів і обставин, які стали йому відомі під час сповіді.

Розділ IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня набрання чинності Законом України “Про внесення змін до розділу IV “Прикінцеві положення”

Закону України “Про Службу військового капеланства” щодо дати набрання чинності”, крім частини другої статті 7 цього Закону, яка вводится в дію через п’ять років з дня набрання чинності цим Законом.

{Пункт 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно із Законом № 2131-IX від 15.03.2022}

2. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 6 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190 із наступними змінами) після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

“2. Можливість брати участь у богослужіннях та релігійних обрядах під час виконання обов’язків військової служби надається військовослужбовцям з дозволу командира (начальника) військового з’єднання чи частини”.

У зв’язку з цим частини другу – шосту вважати відповідно частинами третьою – сьомою;

2) у Статуті внутрішньої служби Збройних Сил України, затвердженому Законом України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 22-23, ст. 194 із наступними змінами):

а) статтю 12 викласти в такій редакції:

“12. Про все, що сталося з військовослужбовцем і стосується виконання ним службових обов’язків, та про зроблені йому зауваження військовослужбовець зобов’язаний доповідати своєму безпосередньому начальникові, крім тих обставин, щодо надання яких є пряма заборона у законі (таємниця сповіді, лікарська таємниця, професійна таємниця захисника, таємниця нарадчої кімнати тощо)”;

б) після підрозділу “Помічник командира бригади з правової роботи (юрисконсульт бригади)” доповнити новим підрозділом такого змісту:

“Військовий капелан бригади, батальйону

100¹. Військовий капелан у мирний і воєнний час відповідає за забезпечення задоволення духовно-релігійних потреб особового складу.

100². Військовий капелан зобов’язаний:

здійснювати забезпечення організації та проведення молитов, богослужінь, благословень, урочистих і поминальних заходів та інших

релігійних обрядів і культів, пов'язаних із задоволенням духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей;

сприяти розвитку особистісних та колективних моральних якостей особового складу;

популяризувати здоровий спосіб життя серед військовослужбовців, працівників та членів їх сімей;

ознайомлювати військовослужбовців, працівників та членів їх сімей з основами релігійного вчення;

виховувати у військовослужбовців, працівників та членів їх сімей толерантне ставлення до людей з іншим світоглядом та релігійними переконаннями;

налагоджувати взаємодію з представниками релігійних організацій, які здійснюють діяльність у місцях дислокації військових частин, в інтересах задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей;

брати участь у реабілітації особового складу, який потребує психологічної допомоги;

консультувати командування з релігійних питань.

100³. Видача зброї та боєприпасів військовим капеланам забороняється.

100⁴. Військові капелани не можуть бути залучені до чергувань, нарядів, проведення службових розслідувань та інших дій, несумісних з їхніми посадовими обов'язками та статусом священнослужителя”;

3) у Законі України “Про військовий обов'язок і військову службу” (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами):

а) частину третю статті 5 викласти в такій редакції:

“3. До військових звань осіб офіцерського складу юридичної, медичної та капеланської служб Збройних Сил України та інших військових формувань, які мають відповідну освіту та займають відповідну штатну посаду, додаються слова “юстиції”, “медичної служби”, “капеланської служби”;

б) у частині п'ятій статті 26:

пункт 1 доповнити підпунктом “о” такого змісту:

“о) у зв'язку з відкликанням мандата на право здійснення військової капеланської діяльності”;

пункт 2 доповнити підпунктом “м” такого змісту:

“м) у зв’язку з відкликанням мандата на право здійснення військової капеланської діяльності”.

3. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ

30 листопада 2021 року

№ 1915-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 2 серпня 2022 р. № 859
Київ

Про затвердження Положення про порядок видачі мандата на право здійснення військової капеланської діяльності

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 962 від 08.09.2023
№ 643 від 04.06.2024}

Відповідно до частини шостої статті 9 Закону України “Про Службу
військового капеланства” Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити такі, що додаються:

Положення про порядок видачі мандата на право здійснення
військової капеланської діяльності;

опис бланка мандата на право здійснення військової капеланської
діяльності.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 2 серпня 2022 р. № 859

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок видачі мандата
на право здійснення військової капеланської діяльності

Загальні положення

1. Це Положення визначає процедуру видачі мандата на право здійснення військової капеланської діяльності (далі – мандат).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про Службу військового капеланства”, “Про свободу совісті та релігійні організації”, “Про військовий обов’язок і військову службу” та “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

3. Право на отримання мандата має громадянин України, який є священнослужителем зареєстрованої в Україні релігійної організації, здобув вищу богословську освіту (вимога застосовується з дня набрання чинності частиною другою статті 7 Закону України “Про Службу військового капеланства”) та кандидатура якого була надана керівним центром (управлінням) відповідної релігійної організації для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності.

Організація роботи, пов’язаної з видачею мандата

4. Для зайняття 90 відсотків штатних посад військових капеланів центральний орган виконавчої влади, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні Сили, Національна гвардія, інші утворені відповідно до законів України військові формування та Держприкордонслужба, затверджує розподіл квот конфесійного представництва військових капеланів з урахуванням конфесійної приналежності особового складу та надсилає до ДЕСС запит про визначення кількості кандидатів на посади військових капеланів від відповідної релігійної організації (далі – запит про кількість кандидатів).

Для зайняття 10 відсотків штатних посад військових капеланів у Збройних Силах, Національній гвардії, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та Держприкордонслужбі начальник Служби військового капеланства Збройних Сил, Національної гвардії, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Держприкордонслужби здійснює розподіл квот конфесійного представництва військових капеланів та через центральний орган виконавчої влади, у підпорядкуванні якого він перебуває, надсилає до ДЕСС відповідний запит про кількість кандидатів.

Запит про кількість кандидатів має містити інформацію про розподіл квот конфесійного представництва військових капеланів та загальну чисельність штатних посад військових капеланів.

5. ДЕСС за результатами розгляду запиту про кількість кандидатів протягом десяти робочих днів визначає кількість кандидатів на посади військових капеланів від відповідної релігійної організації, формує та надсилає запит до керівного центру (управління) цієї релігійної організації щодо подання кандидатур для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності (далі – запит щодо подання кандидатур).

6. Про отримання запиту щодо подання кандидатур релігійний центр (управління) повідомляє ДЕСС протягом десяти робочих днів. Релігійний центр (управління) також повідомляє ДЕСС про можливість подати кандидатури. Таке повідомлення скріплюється власноручним підписом (у разі повідомлення у паперовій формі) або електронним підписом (у разі повідомлення в електронній формі) керівника релігійного центру (управління).

7. У разі повідомлення релігійним центром (управлінням) про неможливість подати кандидатури ДЕСС протягом п'яти робочих днів повідомляє про це відповідному центральному органу виконавчої влади, що надіслав запит про кількість кандидатів.

8. Для виготовлення мандатів релігійний центр (управління) подає до ДЕСС:

1) заяву релігійного центру (управління) про виготовлення мандатів, яка має містити відомості про кожного кандидата на посаду військового капелана, зокрема:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дату його народження, зареєстроване/задеклароване місце проживання, номер,

серію (за наявності) паспорта громадянина України, дату видачі та орган, що його видав;

найменування посади священнослужителя, яку кандидат на посаду військового капелана обіймає в релігійній організації;

2) заяву кандидата на посаду військового капелана про видачу йому мандата із зазначенням форми виготовлення та видачі мандата (електронна чи паперова), засвідчену керівником релігійного центру (управління);

3) копії сторінок паспорта громадянина України, що містять відцифрований образ обличчя кандидата на посаду військового капелана, а також інформацію про його прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дату народження, зареєстроване місце проживання, серію та номер паспорта, дату видачі та найменування органу, що його видав (для паспорта громадянина України у формі книжечки), або копії лицьового та зворотного боку паспорта громадянина України (для паспорта громадянина України у формі картки);

4) щодо кандидата на посаду військового капелана, паспорт громадянина України якого оформлено у формі книжечки, – копії документа з інформацією про реєстраційний номер облікової картки платника податків або копії сторінки паспорта громадянина України з відміткою про відмову від прийняття такого реєстраційного номера (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті громадянина України);

5) відомості про задеклароване/зареєстроване місце проживання;

6) відомості про документ про вищу богословську освіту (з моменту введення в дію частини другої статті 7 Закону України “Про Службу військового капеланства”).

У разі коли документ про вищу богословську освіту виданий до 1 вересня 2018 р., зазначаються відомості про свідоцтво про державне визнання документа про вищу духовну освіту;

7) відомості про документ про вищу освіту, що підтверджує присудження ступеня вищої освіти не нижче бакалавра.

9. Документи, необхідні для виготовлення мандата або його дубліката, подаються до ДЕСС у паперовій формі відповідним релігійним центром (управлінням) через уповноваженого представника

чи надсилаються реєстрованим поштовим відправленням або в електронній формі на офіційну адресу електронної пошти ДЕСС з накладенням електронного підпису керівника відповідного релігійного центру (управління).

10. Працівник ДЕСС під час приймання документів від релігійних центрів (управлінь) перевіряє повноту поданих документів, зазначених у пункті 8 цього Положення, наявність підстав для оформлення мандата, звіряє відомості про особу, зазначені в її паспорті громадянина України з даними, що містяться в заяві релігійного центру (управління) та документах про освіту.

11. У разі встановлення наявності підстав для відмови у виготовленні мандата ДЕСС видає наказ про відмову у виготовленні мандата, та письмово повідомляє про це релігійному центру (управлінню) із зазначенням підстав такої відмови.

Наказ про відмову у виготовленні мандата може бути оскаржений до суду.

12. Підставами для видання ДЕСС наказу про відмову у виготовленні мандата є:

1) подання не в повному обсязі документів, що додаються до заяви про виготовлення мандата;

2) подання документів, що містять помилки;

3) заява або хоча б один із документів, що додаються до заяви про виготовлення мандатів, підписані особою, яка не має на це повноважень;

4) відсутність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відомостей про релігійну організацію або наявність запису про державну реєстрацію її припинення;

5) статут (положення) релігійної організації, священнослужителем якої є кандидат на посаду військового капелана, та/або релігійного центру (управління), що подав кандидатуру священнослужителя для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності, не відповідає вимогам закону;

6) належність кандидата на посаду військового капелана до релігійної організації, що визнана такою, що входить до структури (є частиною) релігійної організації, керівний центр (управління) якої знаходиться в державі, визнаній такою, що здійснила збройну агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України.

{Пункт 12 доповнено підпунктом 6 згідно з Постановою КМ № 643 від 04.06.2024}

13. Про виготовлення мандата або про відмову в його виготовленні ДЕСС протягом 15 робочих днів з дня отримання від релігійного центру (управління) заяви та доданих до неї документів видає відповідний наказ. Такий наказ оприлюднюється ДЕСС у порядку, визначеному законодавством про доступ до публічної інформації.

Виготовлення та видача мандата

14. Мандат виготовляється ДЕСС за формою згідно з додатком.

15. Відповідно до заяви кандидата на посаду військового капелана виготовлення та видача мандата здійснюються в паперовій або електронній формі у форматі PDF/A із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису з урахуванням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг, а також законодавства у сфері електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації.

16. У разі виготовлення мандата в паперовій формі мандат скріплюється підписом Голови ДЕСС, який засвідчується гербовою печаткою ДЕСС, а в разі виготовлення мандата в електронній формі на нього накладається кваліфікований електронний підпис Голови ДЕСС.

17. Повідомлення відповідному релігійному центру (управлінню) про готовність мандата до видачі здійснюється ДЕСС протягом п'яти робочих днів.

18. Облік виданих мандатів здійснюється ДЕСС в журналі обліку мандатів на право здійснення військової капеланської діяльності (далі – журнал обліку мандатів) за формою, визначеною ДЕСС, який ведеться в електронній формі.

19. Мандат видається уповноваженому представнику релігійного центру (управління) для подальшої передачі його відповідному кандидату. Про видачу мандата уповноважений працівник ДЕСС робить відмітку в журналі обліку мандатів.

20. Мандат в електронній формі видається релігійному центру (управлінню) шляхом надсилання його разом із супровідним листом з накладеним на нього кваліфікованим електронним підписом Голови ДЕСС на адресу електронної пошти відповідного релігійного центру (управління).

У разі видачі мандата в електронній формі він вважається отриманим релігійним центром (управлінням) з часу надходження на

адресу електронної пошти ДЕСС повідомлення від такого релігійного центру (управління) з накладеним на нього електронним підписом керівника релігійного центру (управління) або уповноваженої ним особи про отримання цього мандата. Про отримання релігійним центром (управлінням) мандата в електронній формі уповноважений працівник ДЕСС робить відмітку в журналі обліку мандатів.

21. Копія виданого мандата протягом п'яти робочих днів після її отримання релігійним центром (управлінням) надсилається відповідному центральному органу виконавчої влади, що надіслав запит про кількість кандидатів.

Центральний орган виконавчої влади, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні Сили, Національна гвардія, інші утворені відповідно до законів України військові формування та Держприкордонслужба, протягом трьох місяців з дня отримання копій виданих мандатів повідомляє ДЕСС про осіб, на ім'я яких було видано мандати, але які не уклали контракти про проходження військової служби на посадах Служби військового капеланства.

{Пункт 21 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 962 від 08.09.2023}

22. Плата за виготовлення та видачу мандата не стягується.

Виготовлення дубліката мандата

23. Підставами для виготовлення дубліката мандата є:

- 1) втрата мандата;
- 2) пошкодження мандата.

24. У разі втрати або пошкодження мандата у паперовій формі кандидат або військовий капелан подає до ДЕСС заяву в паперовій формі про виготовлення дубліката мандата, погоджену відповідним релігійним центром (управлінням), чи надсилає її реєстрованим поштовим відправленням або надсилає заяву в електронній формі на офіційну адресу електронної пошти ДЕСС з накладенням електронного підпису.

25. Дублікат мандата виготовляється протягом десяти робочих днів на бланку мандата з написом у правому верхньому кутку його титульної сторінки слова “Дублікат” та зазначенням дати його видачі.

26. Видача кандидату або військовому капелану дубліката мандата в паперовій або електронній формі та підтвердження факту його отримання здійснюються у порядку, визначеному для видачі мандата.

Припинення права здійснювати військову капеланську діяльність

27. Право здійснювати військову капеланську діяльність припиняється шляхом відкликання ДЕСС мандата.

28. Підставами для відкликання ДЕСС мандата є:

- 1) припинення громадянства України військового капелана;
- 2) втрата військовим капеланом статусу священнослужителя релігійної організації, що подала кандидатуру для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності;
- 3) припинення діяльності релігійного центру (управління), що подав кандидатуру військового капелана для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності;
- 4) звернення релігійного центру (управління), що надав кандидатуру священнослужителя для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності, до ДЕСС із проханням відкликати мандат;
- 5) визнання недійсним документа про вищу богословську освіту;
- 6) встановлення судом факту підроблення документа, поданого релігійним центром (управлінням) для виготовлення мандата;
- 7) звільнення військового капелана з посади Служби військового капеланства;
- 8) неукладення контракту про проходження військової служби на посадах Служби військового капеланства протягом трьох місяців з дня видачі мандата.

{Пункт 28 доповнено підпунктом 8 згідно з Постановою КМ № 962 від 08.09.2023}

29. Про відкликання мандата ДЕСС:

- 1) протягом п'яти робочих днів з дня отримання даних, що підтверджують факти та обставини, зазначені у пункті 28 цього Положення, видає відповідний наказ;
- 2) не пізніше наступного робочого дня повідомляє відповідному центральному органу виконавчої влади, за запитом про кількість кандидатів якого було видано мандат.

30. Про відкликання мандата уповноважений працівник ДЕСС робить відповідний запис у журналі обліку мандатів.

31. Збройні Сили, Національна гвардія, інші утворені відповідно до законів України військові формування та Держприкордонслужба протягом десяти робочих днів повідомляють ДЕСС про звільнення військового капелана.

Додаток
до Положення
(в редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від 8 вересня 2023 р. № 962)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ЕТНОПОЛІТИКИ ТА СВОБОДИ СОВІСТІ
Серія МК № XXXX-YY

МАНДАТ
на право здійснення військової капеланської діяльності

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) священнослужителя, якому видається мандат),

(найменування релігійного центру (управління), що подав кандидатуру священнослужителя

для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності)

(конфесійна приналежність)

(військове формування / правоохоронний орган здійснення військової капеланської діяльності)

(реквізити наказу ДЕСС, на підставі якого виготовлено мандат)

(найменування посади)

(підпис)

(прізвище та ініціали (ініціал власного імені))

Дата виготовлення мандата _____

{Додаток в редакції Постанови КМ № 962 від 08.09.2023}

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 2 серпня 2022 р. № 859

ОПИС

**мандата на право здійснення
військової капеланської діяльності**

Мандат у паперовій формі виготовляється на білому паперовому аркуші розміром 297 x 210 міліметрів, щільність якого не менше 80 грамів на кв. метр.

На титульній сторінці мандата подано інформацію українською мовою, що виконана друкарським способом:

перший рядок – у центрі розміщений малий герб України;

другий та третій рядки у центрі – ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ЕТНОПОЛІТИКИ ТА СВОБОДИ СОВІСТІ;

четвертий рядок у лівому кутку мандата надруковано слово “Серія” та дві літери, що її позначають, а в правому – шестизначний реєстраційний номер. Серія і реєстраційний номер мандата визначаються за формою “МК № XXXX-YY”, де МК – серія мандата, позначена кириличними літерами, XXXX – порядковий номер мандата в межах відповідної серії, а YY – останні дві цифри року, коли мандат було видано;

п’ятий рядок у центрі – МАНДАТ;

шостий рядок у центрі – на право здійснення військової капеланської діяльності;

сьомий рядок у центрі – прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) священнослужителя, якому видається мандат;

восьмий та дев’ятий рядки у центрі – найменування релігійного центру (управління), що подав кандидатуру священнослужителя для проходження відповідної підготовки та здійснення військової капеланської діяльності;

десятий рядок у центрі – конфесійна приналежність;

одинадцятий рядок у центрі – військове формування/
правоохоронний орган здійснення військової капеланської діяльності;

{Абзац одинадцятий в редакції Постанови КМ № 962 від 08.09.2023}

дванадцятий рядок у центрі – реквізити наказу ДЕСС, на підставі якого виготовлено мандат;

{Абзац дванадцятий в редакції Постанови КМ № 962 від 08.09.2023}

тринадцятий рядок у центрі – найменування посади особи ДЕСС, яка підписала мандат, підпис, власне ім'я та прізвище посадової особи, яка підписала мандат, проставляється печатка ДЕСС;

{Абзац тринадцятий в редакції Постанови КМ № 962 від 08.09.2023}

чотирнадцятий рядок зліва – дата виготовлення мандата.

{Абзац в редакції Постанови КМ № 962 від 08.09.2023}

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

17.01.2023

№ 18

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
02 березня 2023 р.
за № 388/39444

Про окремі питання військового капеланства

Відповідно до статей 6, 9 Закону України «Про Службу військового капеланства», пункту 12 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878, з метою досягнення міжконфесійної злагоди та порозуміння у сфері організації заходів, спрямованих на задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців і працівників Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України та членів їхніх сімей, **НАКАЗУЮ:**

1. Утворити при Міністерстві внутрішніх справ України Міжконфесійну раду з питань військового капеланства.

2. Затвердити такі, що додаються:

1) Положення про Міжконфесійну раду з питань військового капеланства при Міністерстві внутрішніх справ України;

2) Порядок розподілу квот конфесійного представництва військових капеланів у Національній гвардії України та Державній прикордонній службі України.

3. Департаменту пенсійних питань та соціального захисту Міністерства внутрішніх справ України (Андрійчук Т.) подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Д. Монастирський

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
внутрішніх справ України
17 січня 2023 року № 18

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
02 березня 2023 р.
за № 388/39444

ПОЛОЖЕННЯ
про Міжконфесійну раду з питань військового капеланства
при Міністерстві внутрішніх справ України

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок організації діяльності постійного міжконфесійного консультативно-дорадчого органу – Міжконфесійної ради з питань військового капеланства при Міністерстві внутрішніх справ України (далі – Міжконфесійна рада).

2. Міжконфесійна рада у своїй роботі керується Конституцією України, законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами МВС, іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням.

3. Міжконфесійну раду створено з метою підготовки рекомендацій, пропозицій, надання фахових консультацій з питань удосконалення діяльності Служб військового капеланства, забезпечення досягнення міжконфесійної злагоди та порозуміння у сфері організації заходів, спрямованих на задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців і працівників Національної гвардії України (далі – НГУ), Державної прикордонної служби України (далі – Держприкордонслужба) та членів їхніх сімей.

4. Основні завдання Міжконфесійної ради:

1) консультативно-дорадча діяльність у межах взаємодії із Службами військового капеланства, планування та координація проведення спільних міжконфесійних заходів;

2) опрацювання програм спільної міжконфесійної діяльності з питань забезпечення духовно-релігійних потреб військовослужбовців,

працівників НГУ та Держприкордонслужби і членів їхніх сімей;

3) обговорення та вирішення спірних питань міжконфесійної взаємодії, надання керівництву НГУ, Держприкордонслужби та релігійних організацій рекомендацій щодо розв'язання міжконфесійних конфліктів;

4) аналіз (дослідження) проблем в організації Служб військового капеланства і причин їх виникнення та інформування керівництва НГУ і Держприкордонслужби в разі виявлення фактів утиску, дискримінації за ознаками релігійної належності;

5) підготовка пропозицій, рекомендацій щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання діяльності Служб військового капеланства, участь в опрацюванні проєктів законодавчих актів та інших нормативно-правових актів з питань забезпечення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників НГУ, Держприкордонслужби і членів їхніх сімей;

6) розв'язання питань спільного використання духовних центрів НГУ та Держприкордонслужби;

7) організація та проведення конференцій, семінарів, нарад з питань релігії та духовності, застосування і додержання законодавства про свободу совісті та віросповідання в НГУ та Держприкордонслужбі;

8) опрацювання програм підвищення професійного рівня військових капеланів, сприяння посадовим особам Служб військового капеланства у проведенні спільних міжконфесійних заходів;

9) надання пропозицій щодо організації спільної діяльності з капеланськими структурами іноземних збройних формувань та релігійними організаціями інших країн;

10) опрацювання пропозицій щодо порядку участі військових капеланів у військових ритуалах.

5. Діяльність Міжконфесійної ради ґрунтується на засадах рівності та толерантності до релігійних організацій, зареєстрованих в Україні.

6. Для забезпечення виконання своїх завдань Міжконфесійна рада має право:

1) вносити керівництву МВС пропозиції щодо організації консультацій із питань військового капеланства;

2) розглядати питання міжконфесійних спорів, уживати вичерпних заходів для досягнення міжконфесійної злагоди, усунення причин та передумов, що призвели до виникнення міжконфесійних непорозумінь, надавати необхідні рекомендації;

3) надавати Службам військового капеланства пропозиції щодо використання духовних і навчальних центрів НГУ та Держприкордонслужби з метою проведення заходів духовно-релігійного забезпечення військовослужбовців, працівників і членів їхніх сімей, підвищення професійного рівня військових капеланів;

4) одержувати в установленому порядку від НГУ та Держприкордонслужби інформацію з питань, які виносяться на розгляд Міжконфесійної ради (крім інформації з обмеженим доступом);

5) залучати релігієзнавців, правників, богословів, експертів, інших фахівців до роботи (на громадських засадах) з питань, що виносяться на розгляд Міжконфесійної ради;

6) використовувати для підготовки засідань з питань, що виносяться на розгляд Міжконфесійної ради, теоретичні розробки релігійних, громадських чи державних інституцій, інші матеріали інформаційного, консультативного чи рекомендаційного характеру;

7) відвідувати за погодженням із керівництвом НГУ та Держприкордонслужби в установленому законодавством порядку військові частини НГУ та Держприкордонслужби.

II. Членство в Міжконфесійній раді

1. У роботі Міжконфесійної ради беруть участь особи, уповноважені тими релігійними організаціями, священнослужителі яких обіймають посади військових капеланів у НГУ та Держприкордонслужбі (далі – особи, уповноважені релігійними організаціями), подані для набуття членства в Міжконфесійній раді за процедурою, передбаченою у пункті 4 цього розділу.

2. Кожна релігійна організація має у складі Міжконфесійної ради двох членів – уповноважених, які взаємодіють із НГУ і Держприкордонслужбою, один з яких обов'язково бере участь у засіданнях Міжконфесійної ради.

3. На засідання Міжконфесійної ради можуть бути запрошені керівники МВС, НГУ, Держприкордонслужби, інших органів державної влади, представники громадськості, релігійних організацій, засобів масової інформації та інші особи, участь яких є необхідною для вирішення питань, що розглядаються. Особи, запрошені на засідання Міжконфесійної ради, беруть участь в обговоренні питань, але не голосують.

4. Особи, уповноважені релігійними організаціями, набувають членство в Міжконфесійній раді після офіційного інформування керівником релігійної організації листом на ім'я Міністра внутрішніх справ України, командувача Національної гвардії України та Голови Державної прикордонної служби України, у якому повідомляється про уповноваження двох представників на членство в Міжконфесійній раді від релігійної організації.

5. Членство представників релігійної організації в Міжконфесійній раді припиняється достроково в разі безпідставної відсутності обох членів цієї ради не менше ніж на двох чергових засіданнях поспіль, про що Міжконфесійна рада письмово повідомляє керівництво релігійної організації, яка уповноважувала цих представників на членство.

Релігійна організація може подати інших осіб для набуття членства в Міжконфесійній раді за процедурою, передбаченою у пункті 4 цього розділу.

6. Членство в Міжконфесійній раді представників релігійної організації може бути припинено за рішенням керівництва релігійної організації. Керівник релігійної організації інформує Міністра внутрішніх справ України, командувача Національної гвардії України, Голову Державної прикордонної служби України та голову Міжконфесійної ради про припинення повноважень члена Міжконфесійної ради та може уповноважити іншу особу для набуття членства у Міжконфесійній раді за процедурою, передбаченою пунктом 4 цього розділу.

III. Склад Міжконфесійної ради

1. Після отримання інформації про осіб, уповноважених кожною релігійною організацією, священнослужителів яких обіймають посади військових капеланів у НГУ та Держприкордонслужбі, структурний підрозділ апарату МВС, що здійснює координацію питань військового капеланства, організовує проведення установчого засідання. На установчому засіданні члени Міжконфесійної ради шляхом прямого відкритого голосування обирають зі свого складу голову, його заступника та секретаря.

2. Голова Міжконфесійної ради, його заступник та секретар обираються терміном на один рік.

3. У разі дострокового припинення повноважень особи, уповноваженої релігійною організацією, яка була обрана

головою Міжконфесійної ради, його заступником або секретарем Міжконфесійної ради, Міжконфесійна рада обирає нового голову (його заступника або секретаря) шляхом прямого відкритого голосування при абсолютній більшості голосів.

4. Під час голосування кожна релігійна організація, представлена в Міжконфесійній раді, має один голос.

Делегування повноважень члена Міжконфесійної ради особі, яка не входить до її складу, забороняється.

5. До складу Міжконфесійної ради не може належати священнослужитель, який обіймає посаду військового капелана в НГУ або Держприкордонслужбі.

IV. Права та обов'язки членів Міжконфесійної ради

1. Голова Міжконфесійної ради:

1) організовує діяльність Міжконфесійної ради, скликання, підготовку та проведення засідань, підписує документи, а також звернення до МВС, НГУ та Держприкордонслужби від імені Міжконфесійної ради;

2) представляє в межах компетенції Міжконфесійну раду у взаємодії з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, релігійними організаціями, об'єднаннями громадян та засобами масової інформації;

3) дотримується законодавства, сприяє зміцненню міжконфесійної злагоди та порозуміння, толерантного ставлення до особового складу незалежно від релігійних переконань та вподобань кожного військовослужбовця;

4) уживає вичерпних заходів із недопущення міжконфесійних спорів, усунення причин та передумов, що призвели до виникнення міжконфесійних непорозумінь, надає необхідні рекомендації.

2. У разі відсутності голови Міжконфесійної ради його обов'язки виконує заступник голови Міжконфесійної ради.

3. Секретар Міжконфесійної ради:

1) веде протокол засідання Міжконфесійної ради;

2) організовує ведення діловодства Міжконфесійної ради та листування з питань її діяльності згідно із законодавством;

3) інформує членів Міжконфесійної ради про дату, час, місце та порядок денний засідання;

4) опрацьовує та подає на затвердження Міжконфесійній раді план

роботи Міжконфесійної ради з питань військового капеланства при МВС на відповідний рік;

5) виконує інші завдання, пов'язані з підготовкою та проведенням засідань Міжконфесійної ради.

4. Члени Міжконфесійної ради мають право:

1) брати участь у засіданнях Міжконфесійної ради;

2) делегувати представників своєї організації до структур (комісій, експертних груп тощо), які створюються за рішенням Міжконфесійної ради;

3) отримувати в установленому порядку всю інформацію, що стосується діяльності Міжконфесійної ради;

4) бути поінформованими та/або письмово запрошеними на засідання Міжконфесійної ради та інші заходи, що здійснюються за її участю;

5) інформувати голову Міжконфесійної ради про святкові дні своєї організації;

6) уносити пропозиції щодо розгляду актуальних питань на засіданні Міжконфесійної ради;

7) ініціювати залучення фахівців (експертів) до вивчення та вирішення питань, що розглядаються на засіданнях Міжконфесійної ради;

8) у разі незгоди члена Міжконфесійної ради з прийнятим нею рішенням його власна позиція зазначається в протоколі.

5. Члени Міжконфесійної ради зобов'язані дотримуватися вимог законодавства та цього Положення.

6. Доступ членів Міжконфесійної ради до інформації з обмеженим доступом здійснюється на підставі вимог законодавства.

V. Організація діяльності Міжконфесійної ради

1. Основною формою роботи Міжконфесійної ради є її засідання та засідання утворених Міжконфесійною радою робочих і експертних груп, які проводяться за потреби, але не рідше одного разу на квартал. З урахуванням обстановки в Україні та регіонах засідання можуть проводитися в режимі відеоконференції (дистанційні засідання) з використанням власних технічних засобів за умови забезпечення належної ідентифікації учасників засідання та фіксації результатів голосування з кожного питання.

2. Засідання Міжконфесійної ради не можуть призначатися

на п'ятницю, суботу та неділю, а також на день державного свята, релігійного свята кожної релігійної організації, що представлена в Міжконфесійній раді. Конкретні дати проведення засідань Міжконфесійної ради попередньо узгоджуються із членами Міжконфесійної ради.

Порядок повідомлення членів Міжконфесійної ради про проведення засідань визначається рішенням Міжконфесійної ради.

3. Засідання Міжконфесійної ради вважається правочинним, якщо всі члени Міжконфесійної ради повідомлені належним чином про його проведення та на ньому присутній хоча б один член від кожної релігійної організації, яка представлена у Міжконфесійній раді.

4. Міжконфесійна рада діє згідно із затвердженим планом роботи на рік.

5. Міжконфесійна рада приймає рішення, які мають рекомендаційний характер. Рішення Міжконфесійної ради подаються на розгляд Міністру внутрішніх справ України, командувачу Національної гвардії України, Голові Державної прикордонної служби України та уповноваженим релігійних організацій.

6. Рішення вважаються прийнятими, якщо вони ухвалені абсолютною більшістю голосів членів Міжконфесійної ради.

7. Одна релігійна організація має один голос, у разі рівного розподілу голосів визначальним є голос голови Міжконфесійної ради.

8. Рішення Міжконфесійної ради оформлюються протоколами, які готуються не пізніше ніж у п'ятиденний строк від дня проведення засідання та підписуються головою і секретарем Міжконфесійної ради.

9. Для забезпечення виконання завдань Міжконфесійна рада може створювати робочі та експертні групи з вивчення та підготовки до розгляду Міжконфесійною радою питань, що належать до її компетенції.

VI. Взаємодія Міжконфесійної ради з МВС

1. У своїй діяльності Міжконфесійна рада співпрацює зі структурним підрозділом апарату МВС, що здійснює координацію питань військового капеланства.

2. Структурний підрозділ апарату МВС, що здійснює координацію питань військового капеланства, забезпечує:

1) участь у роботі Міжконфесійної ради представників структурного підрозділу апарату МВС, що здійснюють координацію питань військового капеланства;

2) унесення в межах компетенції та у визначеному порядку керівництву МВС пропозиції щодо створення необхідних умов для роботи Міжконфесійної ради (надання приміщення для проведення засідань Міжконфесійної ради, засобів зв'язку, мультимедійного обладнання, необхідних документів та інформаційних матеріалів);

3) урахування пропозицій членів Міжконфесійної ради щодо тематики засідань Міжконфесійної ради з актуальних проблем задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців і працівників НГУ, Держприкордонслужби та членів їхніх сімей;

4) надання інформації Міністру внутрішніх справ України не пізніше ніж у п'ятнадцятиденний строк за результатами прийнятих Міжконфесійною радою рішень;

5) оприлюднення діяльності Міжконфесійної ради на офіційному вебсайті МВС та будь-яким іншим способом;

6) отримання в установленому порядку від центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів, установ та підприємств інформації для організації діяльності Міжконфесійної ради.

**Директор Департаменту
пенсійних питань та соціального захисту
Міністерства внутрішніх справ України**

Т. Андрійчук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ командувача
Національної гвардії України
15 січня 2024 року № 50

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію роботи Служби військового капеланства в Національній гвардії України

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає основні завдання, структуру, функції, порядок організації та забезпечення діяльності Служби військового капеланства в Головному управлінні Національної гвардії України (далі – Головне управління НГУ), територіальних управліннях, з'єднаннях, військових частинах (підрозділах), вищих військових навчальних закладах, навчальних військових частинах (центрах), базах, закладах охорони здоров'я та установах, що не входять до складу оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії України (далі – військові частини).

2. Служба військового капеланства Національної гвардії України (далі – Служба військового капеланства) є окремою службою у складі Національної гвардії України (далі – НГУ) і призначена для організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців і працівників НГУ (далі – особовий склад НГУ) та членів їх сімей у мирний і воєнний час.

3. Служба військового капеланства безпосередньо підпорядковується командувачеві (командирові (начальникові) військової частини) НГУ та у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної Ради України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами, актами командувача Національної гвардії України та цим Положенням.

4. Служба військового капеланства під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє зі структурними підрозділами Головного управління НГУ, підрозділами військових частин НГУ, посадовими

особами релігійних організацій, на яких покладено завдання щодо забезпечення релігійних потреб військовослужбовців, структурними підрозділами Збройних Сил України, інших військових формувань утворених відповідно до законодавства України, та правоохоронних органів, органів державної влади, місцевого самоврядування, органами влади, громадськими об'єднаннями та волонтерами.

5. У цьому Положенні терміни вживаються в значеннях, наведених у Законі України «Про Службу військового капеланства» та інших нормативно-правових актах з питань військової капеланської діяльності.

II. Структура, завдання та функції Служби військового капеланства

1. До складу Служби військового капеланства входять:
служба військового капеланства Головного управління НГУ;
служби військового капеланства територіальних управлінь, оперативно-територіальних об'єднань НГУ;
служби військового капеланства, військові капелани, помічники військових капеланів військових частин НГУ.

2. Завдання та функції Служби військового капеланства НГУ:
основними завданнями Служби військового капеланства НГУ є:
задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;
організація військової капеланської діяльності у НГУ;
відповідно до покладених завдань Служба військового капеланства НГУ виконує такі функції:

здійснює заходи із забезпечення реалізації конституційного права особового складу НГУ та членів їх сімей на свободу світогляду та віросповідання;

організовує військову капеланську діяльність у НГУ;
бере участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів з питань військової капеланської діяльності;

взаємодіє із зареєстрованими в Україні релігійними організаціями, з уповноваженими від релігійних організацій, які мають квоти конфесійного представництва в НГУ, з питань військової капеланської діяльності;

надає командувачеві, командирові (начальникові) відповідно до компетенції пропозиції щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;

здійснює консультування командування з релігійних питань;

відповідно до законодавства України здійснює співробітництво з органами військового капеланства іноземних військових формувань та міжнародними капеланськими організаціями в інтересах задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;

організовує та проводить заходи з метою визначення релігійних уподобань (конфесійної належності) особового складу НГУ та розподілу квот конфесійного представництва військових капеланів у НГУ для зайняття 90 відсотків штатних посад військових капеланів;

здійснює розподіл квот конфесійного представництва військових капеланів зайняття 10 відсотків штатних посад військових капеланів;

в установленому порядку надає до Міністерства внутрішніх справ України інформацію для формування запиту до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні про визначення кількості кандидатів на посади військових капеланів від відповідної релігійної організації;

надає інформацію до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні про звільнення військових капеланів із військової служби;

бере участь у розробленні програм спільної (міжконфесійної) діяльності з питань забезпечення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей, плануванні заходів духовної підтримки та опрацюванні програм відновлювальних (реколекційних) заходів з військовими капеланами НГУ, здійснює координацію спільних (міжконфесійних) заходів;

подає на розгляд Міжконфесійній раді з питань військового капеланства при Міністерстві внутрішніх справ України інформацію щодо спірних питань міжконфесійної взаємодії;

готує пропозиції для прийняття відповідних рішень командувачем (командирами (начальниками) військових частин) НГУ на підставі рекомендацій, наданих Міжконфесійною радою з питань військового капеланства при Міністерстві внутрішніх справ України;

подає на розгляд командирові (начальникові) пропозиції щодо участі військових капеланів у військових ритуалах;

здійснює моніторинг релігійної ситуації у Головному управлінні НГУ та військових частинах НГУ та аналізує вплив душпастирської

опіки на морально-психологічний стан особового складу НГУ;

бере участь в опрацюванні програм підвищення професійного рівня військових капеланів;

узагальнює інформацію про релігійну ситуацію у військових частинах НГУ, місцях їх розташування, виконання службово-бойових завдань (далі – СБЗ) і вплив місцевих релігійних громад на стан виконання службово-бойових завдань;

вивчає вплив душпастирської опіки на військові частини НГУ, опрацьовує пропозиції щодо проведення заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;

здійснює планування діяльності служб військового капеланства та духовних центрів військових частин;

забезпечує дотримання вимог законодавства щодо конфіденційності інформації особистого характеру, що стала відома військовому капелану під час здійснення військової капеланської діяльності;

організовує та проводить релігійні заходи, пов'язані із задоволенням духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей, з урахуванням державних та релігійних свят, надає командирів (начальників) військової частини пропозиції про час та місце їх проведення;

сприяє у задоволенні духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей, які поділяють релігійні погляди зареєстрованих в Україні релігійних організацій, що не мають квот конфесійного представництва в НГУ, у разі необхідності запрошують представників таких організацій до участі в задоволенні духовно-релігійних потреб (крім представників релігійних організацій (об'єднань), що входять до структури (є частиною) релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України, у державі, яка відповідно до законодавства України визнана державою-агресором, здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України);

ознайомлює особовий склад НГУ та членів їх сімей з основами релігійного світогляду, виховує релігійну толерантність в умовах поліконфесійного суспільства, забезпечує підтримання міжконфесійної злагоди;

спрямовує роботу на формування у військовослужбовців духу патріотизму, братерства та взаємоповаги, національної свідомості,

мужності, жертовності на основі морального і духовного потенціалу релігійної та культурної спадщини українського народу;

налагоджує партнерські відносини з представниками релігійних організацій різних конфесій, які діють у місцях дислокації військових частин;

проводить заходи душпастирської опіки з військовослужбовцями, які беруть безпосередню участь у бойових діях, у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України, та у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією проти України;

здійснює комунікацію із членами сімей військовослужбовців, супровід та надання духовної допомоги сім'ям, де є загиблі (померлі) або поранені під час безпосередньої участі в бойових діях (здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з відсіччю агресії проти України);

взаємодіє з представниками релігійних, благодійних (волонтерських), громадських організацій із метою здійснення соціально-доброчинної діяльності, надання підтримки особовому складу НГУ та членам їх сімей.

У військових частинах НГУ, де штатом не передбачено посад начальників служб військового капеланства, завдання та функції Служби військового капеланства можуть виконуватися військовим капеланом.

III. Організація і забезпечення діяльності Служби військового капеланства

Планування військової капеланської діяльності здійснюється в загальній системі планування НГУ відповідно до вимог цього Положення, інших організаційно-розпорядчих документів Головного управління НГУ.

У військових частинах військова капеланська діяльність служби військового капеланства планується на півріччя (додаток 1).

Час та порядок проведення заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей у пункті постійної дислокації військової частини та за її межами визначається наказами командирів (начальників) військових частин.

Службу військового капеланства очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади в установленому законодавством порядку.

Начальник служби підпорядковується:

- у Головному управлінні НГУ – командувачеві НГУ;
- у територіальному управлінні – начальникові територіального управління;
- у військовій частині – командирові (начальникові) військової частини.

Начальник служби військового капеланства є прямим начальником для всього особового складу служби військового капеланства та відповідає за виконання покладених на службу завдань згідно з законом та цим Положенням.

На посади служби військового капеланства Головного управління та територіальних управлінь НГУ призначаються офіцери, які вільно володіють державною мовою, з вищою богословською освітою або мають стаж роботи за фахом (у сфері служби військового капеланства) не менше одного року.

На посади служби військового капеланства військових частин призначаються військовослужбовці, які є священнослужителями зареєстрованих в Україні релігійних організацій та отримали в установленому порядку мандат на здійснення військової капеланської діяльності відповідно до квот конфесійного представництва військових капеланів.

Командири (начальники) військових частин безпосередньо здійснюють загальне керівництво та контроль за діяльністю підпорядкованих їм служб військового капеланства.

Рішення щодо призначення на посади начальників служб військового капеланства, військових капеланів територіальних управлінь, військових частин приймається відповідним командиром (начальником) після обов'язкового погодження кандидатур із начальником служби військового капеланства Головного управління НГУ;

Посадові особи служби військового капеланства відповідають за виконання покладених на них обов'язків та наказів начальників.

Військові капелани НГУ проходять навчання за спеціальною програмою підготовки військових капеланів відповідно у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

IV. Обов'язки та права посадових осіб Служби військового капеланства

Начальник служби військового капеланства у мирний та воєнний час відповідає за організацію і проведення заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ.

Начальник служби військового капеланства Головного управління НГУ зобов'язаний:

- здійснювати керівництво діяльністю служби та забезпечувати виконання покладених завдань;

- планувати, організовувати та проводити заходи щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей, а також контролювати їх проведення;

- здійснювати контроль та координацію капеланської діяльності служб військового капеланства у військових частинах НГУ;

- брати участь у проведенні заходів щодо розподілу квот конфесійного представництва військових капеланів у НГУ для зайняття 90% штатних посад військових капеланів у порядку, установленому Міністерством внутрішніх справ України;

- організовувати проведення заходів щодо розподілу квот конфесійного представництва військових капеланів у НГУ для зайняття 10% штатних посад військових капеланів;

- організовувати проведення статистичного обстеження особового складу НГУ щодо визначення конфесійної приналежності (релігійних уподобань);

- формувати запити до Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні, щодо визначення кількості кандидатів на посади військових капеланів від відповідної релігійної організації;

- готувати та вносити на розгляд командувача НГУ проекти наказів, директив і розпоряджень командувача НГУ щодо організації заходів для задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей у мирний і воєнний час;

- надавати командувачеві НГУ інформацію про вплив духовно-релігійних чинників на виконання завдань, пропозиції і консультації стосовно організації заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ;

- інформувати командувача НГУ про релігійну обстановку в НГУ

та ситуацію в пунктах постійної дислокації військових частин і в районах виконання їх підрозділами завдань, її вплив на морально-психологічний стан військовослужбовців;

знати зміни законодавства України з питань свободи світогляду і віросповідання, організовувати їх доведення до особового складу НГУ;

брати участь у розробці проєктів законодавчих, інших нормативно-правових актів, актів Міністерства внутрішніх справ України з питань, що належать до компетенції служби, а також розробляти рекомендації, посібники, інструкції;

розподіляти обов'язки між посадовими особами служби та затверджувати їм функціональні обов'язки, контролювати їх виконання;

знати стан справ у службах військового капеланства НГУ, ділові якості і морально-психологічний стан підлеглого особового складу служби;

подавати пропозиції щодо організаційної структури, штату та чисельності служби;

проводити вивчення кандидатів та погодження їх кандидатур до призначення для проходження військової служби на посадах військових капеланів НГУ;

організовувати проведення навчання та підготовки військових капеланів НГУ;

організовувати та брати участь у проведенні нарад, семінарів, конференцій;

підтримувати взаємодію з релігійними та громадськими організаціями, відповідними складовими сектору безпеки і оборони України;

брати участь у відборі та підготовці військових капеланів, організовувати їх навчання основам військової справи;

сприяти створенню та функціонуванню духовних центрів для задоволення релігійних потреб особового складу НГУ;

надавати в установленому порядку командувачеві НГУ звіти щодо різних аспектів реалізації особовим складом свого права на свободу світогляду і віросповідання;

здійснювати контроль та особисто брати участь у перевітках військових частин НГУ з питань планування та організації капеланської діяльності, заходів, спрямованих на реалізацію державної політики у

сфері свободи світогляду і віросповідання особового складу НГУ та членів їх сімей, надавати пропозиції щодо розв'язання проблемних питань;

брати участь у розгляді запитів, звернень народних депутатів України, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та громадян з питань задоволення релігійних потреб військовослужбовців, що надійшли до Головного управління НГУ;

здійснювати моніторинг стану та тенденцій релігійності українського суспільства та інформації про вплив релігійних явищ на морально-психологічний стан особового складу НГУ;

брати участь у проведенні заходів із протидії негативним явищам релігійного походження та їх можливому впливу на особовий склад НГУ, здійснювати взаємодію та обмін інформацією із зазначених питань зі складовими сектору безпеки і оборони України.

Начальник служби військового капеланства Головного управління НГУ має право:

представляти за дорученням командувача НГУ інтереси Головного управління НГУ з питань, які покладаються на службу, у центральних органах виконавчої влади, інших державних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, громадських об'єднаннях;

вносити в установленому порядку пропозиції щодо призначення, переміщення та звільнення посадових осіб служби військового капеланства НГУ, атестування, присвоєння їм військових звань, заохочення чи накладення дисциплінарних стягнень;

вносити пропозиції командирам (начальникам) військових частин НГУ щодо організації роботи з релігійних питань;

отримувати від посадових осіб структурних підрозділів Головного управління НГУ документи, довідки, розрахунки, інші матеріали, необхідні для виконання завдань служби;

брати участь у засіданнях дорадчих і колегіальних органів, нарадах, що проводяться в Головному управлінні НГУ;

надавати посадовим особам військових частин НГУ роз'яснення з релігійних питань, організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;

здійснювати інші заходи, спрямовані на виконання службою покладених на неї завдань і функцій.

4. Начальник служби військового капеланства територіального управління НГУ зобов'язаний:

1) здійснювати керівництво діяльністю служби та забезпечувати виконання покладених на нього завдань;

2) планувати, організовувати та проводити заходи щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу територіального управління, підпорядкованих військових частин та членів їх сімей, а також контролювати їх проведення;

3) здійснювати контроль та координацію капеланської діяльності службами військового капеланства у підпорядкованих військових частинах;

4) організовувати проведення статистичного обстеження особового складу НГУ щодо визначення конфесійної приналежності (релігійних уподобань);

5) надавати начальникові територіального управління НГУ інформацію про вплив духовно-релігійних чинників на виконання завдань, пропозицій і консультацій стосовно організації заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ;

6) вивчати та інформувати начальника територіального управління НГУ про релігійну обстановку у територіальному управлінні, підпорядкованих військових частинах та ситуацію в пунктах постійної дислокації військових частин та в районі виконання завдань за призначенням, її вплив на морально-психологічний стан військовослужбовців;

7) постійно здійснювати моніторинг змін у законодавстві України з питань свободи світогляду і віросповідання, організовувати їх доведення до особового складу НГУ;

8) розробляти проекти наказів начальника територіального управління НГУ з питань діяльності служби;

9) розподіляти обов'язки між посадовими особами служби та затверджувати їм функціональні обов'язки, контролювати їх виконання;

10) знати стан справ у службах військового капеланства (військових капеланів) підпорядкованих військових частин, ділові якості і морально-психологічний стан підлеглого особового складу НГУ;

11) подавати пропозиції щодо організаційної структури, штату та чисельності служби;

12) проводити вивчення кандидатів та погодження їх кандидатур до призначення для проходження військової служби на посадах військових капеланів підпорядкованих військових частин;

13) організовувати проведення навчання та підготовки військових капеланів підпорядкованих військових частин;

14) організовувати та брати участь у проведенні нарад, семінарів, конференцій;

15) підтримувати взаємодію з релігійними та громадськими організаціями, відповідними складовими сектору безпеки і оборони України в межах зони відповідальності відповідного територіального управління НГУ;

16) сприяти створенню та функціонуванню духовних центрів для задоволення релігійних потреб особового складу НГУ;

17) готувати та надавати в установленому порядку звіти щодо різних аспектів реалізації особовим складом свого права на свободу світогляду і віросповідання;

18) здійснювати контроль та особисто брати участь у перевірках підпорядкованих військових частин з питань планування та організації капеланської діяльності, заходів, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері свободи світогляду і віросповідання особового складу НГУ та членів їх сімей, надавати пропозиції щодо розв'язання проблемних питань та вдосконалення зазначеного напрямку діяльності;

19) брати участь у відпрацюванні запитів, звернень народних депутатів України, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та громадян з питань задоволення релігійних потреб військовослужбовців, що надійшли до територіального управління НГУ;

20) брати участь у проведенні заходів із протидії негативним явищам релігійного походження та їх можливому впливу на особовий склад територіального управління НГУ та підпорядкованих військових частин здійснювати взаємодію та обмін інформацією із зазначених питань зі складовими сектору безпеки і оборони України в межах зони відповідальності відповідного територіального управління НГУ.

5. Начальник служби військового капеланства територіального управління НГУ має право:

1) представляти за дорученням начальника територіального управління НГУ інтереси територіального управління НГУ з питань, які покладаються на службу, у місцевих органах влади, інших державних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, громадських об'єднаннях;

2) уносити в установленому порядку пропозиції щодо призначення, переміщення та звільнення посадових осіб служби військового капеланства підпорядкованих військових частин, атестування, присвоєння їм військових звань, заохочення чи накладення дисциплінарних стягнень;

3) уносити пропозиції командирам (начальникам) підпорядкованих військових частин щодо організації роботи з релігійних питань;

4) отримувати від посадових осіб територіального управління НГУ документи, довідки, розрахунки, інші матеріали, необхідні для виконання завдань служби;

5) брати участь у засіданнях дорадчих і колегіальних органів, нарадах, що проводяться в територіальному управлінні НГУ;

6) надавати посадовим особам підпорядкованих військових частин роз'яснення з релігійних питань, організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу територіального управління НГУ, підпорядкованих військових частин та членів їх сімей;

7) здійснювати інші заходи, спрямовані на виконання службою покладених на неї завдань і функцій.

6. Начальник служби військового капеланства військової частини зобов'язаний:

1) здійснювати керівництво діяльністю служби та забезпечувати виконання покладених на нього завдань;

2) планувати, організовувати та безпосередньо проводити заходи щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу військової частини та членів їх сімей;

3) організовувати та забезпечувати проведення статистичного обстеження особового складу військової частини щодо визначення конфесійної приналежності (релігійних уподобань);

4) надавати командирові військової частини інформацію про вплив духовно-релігійних чинників на виконання завдань, пропозицій і консультацій стосовно організації заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу військової частини;

5) вивчати та інформувати командира військової частини про релігійну обстановку у військовій частині та ситуацію в пункті постійної дислокації та в районі виконання завдань за призначенням, її вплив на морально-психологічний стан військовослужбовців;

6) постійно здійснювати моніторинг змін у законодавстві України з питань свободи світогляду і віросповідання, організовувати їх доведення до особового складу військової частини;

7) готувати проекти наказів командира військової частини з питань діяльності служби;

8) розподіляти обов'язки між посадовими особами служби та затверджувати їм функціональні обов'язки, контролювати їх роботу;

9) знати стан справ військових капеланів, ділові якості і морально-психологічний стан підлеглого особового складу служби;

10) подавати пропозиції щодо організаційної структури, штату та чисельності служби;

11) проводити вивчення кандидатів та погодження їх кандидатур до призначення для проходження військової служби на посадах військових капеланів військової частини;

12) брати участь у проведенні нарад, семінарів, конференцій;

13) сприяти створенню та функціонуванню духовних центрів для задоволення релігійних потреб особового складу військової частини та членів їх сімей;

14) готувати та надавати в установленому порядку звіти щодо різних аспектів реалізації особовим складом військової частини свого права на свободу світогляду і віросповідання;

15) брати участь у відпрацюванні запитів, звернень народних депутатів України, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та громадян з питань задоволення релігійних потреб військовослужбовців, що надійшли до військової частини;

16) брати участь у проведенні заходів із протидії негативним явищам релігійного походження та їх можливому впливу на особовий склад військової частини.

7. Начальник служби військового капеланства військової частини має право:

1) представляти за дорученням командира військової частини інтереси військової частини з питань, які покладаються на службу, у місцевих органах виконавчої влади та місцевих органах державного управління України, на підприємствах, в організаціях, громадських формуваннях в Україні;

2) уносити в установленому порядку пропозиції щодо призначення, переміщення та звільнення посадових осіб служби

військового капеланства військової частини, атестування, присвоєння їм військових звань, заохочення чи накладення дисциплінарних стягнень;

3) уносити пропозиції командуванню військової частини всіх рівнів щодо організації роботи з релігійних питань;

4) отримувати від посадових осіб структурних підрозділів військової частини документи, довідки, розрахунки, інші матеріали, необхідні для виконання завдань служби;

5) брати участь у засіданнях дорадчих і колегіальних органів, нарадах, що проводяться у військовій частині;

6) надавати посадовим особам командування військової частини роз'яснення з релігійних питань, організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб особового складу військової частини та членів їх сімей;

7) здійснювати інші заходи, спрямовані на виконання службою покладених на неї завдань і функцій.

8. Військовий капелан у мирний і воєнний час відповідає за забезпечення (організацію та проведення) заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу військової частини.

9. Військовий капелан з питань військової капеланської діяльності керується вказівками начальника служби військового капеланства за підпорядкованістю.

10. Військовий капелан зобов'язаний:

1) під час організації та проведення військової капеланської діяльності керуватися вимогами чинного законодавства України;

2) здійснювати збір, узагальнення та аналіз інформації щодо релігійної обстановки у територіальних управліннях, військовій частині, а також у місцях постійної дислокації та в районі виконання службово-бойових (спеціальних) завдань;

3) планувати та організовувати роботу щодо забезпечення духовно-релігійних потреб особового складу підрозділу та членів їх сімей;

4) здійснювати організацію та проведення молитов, богослужінь, благословень, урочистих і поминальних заходів та інших релігійних обрядів і культів, пов'язаних із задоволенням духовно-релігійних потреб особового складу підрозділу та членів їх сімей;

5) налагоджувати взаємодію з представниками релігійних організацій, які здійснюють діяльність у місцях постійної дислокації територіальних

управління, військових частин, в інтересах задоволення духовно-релігійних потреб особового складу підрозділу та членів їх сімей;

6) заохочувати військовослужбовців до проведення молитов;

7) ознайомлювати особовий склад військової частини та членів їх сімей з основами їхнього віросповідання;

8) проводити з особовим складом військової частини тематичні заходи (бесіди, розповіді, лекції, тощо) з духовно-релігійних та морально-етичних питань;

9) забезпечувати сімейне консультування особового складу військової частини та членів їх сімей;

10) виховувати в особового складу військової частини та членів їх сімей толерантне ставлення до людей з іншим світоглядом та релігійними переконаннями;

11) знати потреби, занепокоєння, морально-психологічний стан особового складу військової частини;

12) власним прикладом забезпечувати релігійне, моральне та етичне лідерство у територіальному управлінні, військовій частині;

13) сприяти розвитку необхідних особистісних та колективних моральних якостей особового складу військової частини;

14) популяризувати здоровий спосіб життя серед особового складу військової частини та членів їх сімей;

15) надавати духовну підтримку військовослужбовцям, які повернулися з полону, отримали поранення, каліцтво, контузію, психологічну травму тощо;

16) брати участь у реабілітації особового складу військової частини, який потребує психологічної допомоги;

17) організовувати проведення служби (релігійних обрядів) під час поховання військовослужбовців згідно з їх релігійними традиціями;

18) вшановувати пам'ять військовослужбовців, загиблих (померлих) під час ведення бойових дій;

19) сприяти формуванню та підтриманню військових традицій;

20) безпосередньо брати участь у проведенні заходів соціально-добродійної діяльності;

21) брати участь у проведенні військовослужбовцями заходів, спрямованих на зміцнення військової дисципліни, профілактику шкідливих звичок та запобігання суїцидальним проявам;

22) консультувати командування з релігійних, моральних та етичних питань.

11. Військовий капелан для виконання покладених на нього завдань має право знати визначені місця дислокації підрозділів військової частини, організаційно-штатну структуру, бойовий та чисельний склад підрозділів, морально-психологічний стан та духовно-релігійні потреби особового складу військової частини.

12. Військовому капеланові під час здійснення військової капеланської діяльності дозволяється носіння відповідного до його конфесійної приналежності богослужбового одягу та облачення.

13. Військовому капеланові забороняється:

- 1) нав'язувати своє віросповідання військовослужбовцям, які належать до інших конфесій та сповідують іншу віру;
- 2) вимагати від військовослужбовців застосування релігійних практик, які суперечать їх віросповіданню;
- 3) отримувати зброю та боєприпаси;
- 4) розголошувати чи передавати інформацію про особу, що стала йому відома під час здійснення військової капеланської діяльності.

14. Військові капелани не можуть бути залучені до чергувань, нарядів, проведення службових розслідувань та інших дій, несумісних із їхніми посадовими обов'язками та статусом «священнослужитель».

15. Заборони та обмеження, визначені у пунктах 8, 9 та 10 цього Положення, поширюються на відповідних посадових осіб Служби військового капеланства.

16. Посадовим особам Служби військового капеланства дозволяється носіння бороди та вусів за умови, що вони не заважають використанню засобів індивідуального захисту та носінню спорядження.

Помічник військового капелана відповідає за охорону військового капелана та допомогу в організації, підготовці та виконанні заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ.

На посади помічників військових капеланів призначаються військовослужбовці рядового складу, які вільно володіють державною мовою, кандидатури, яких погоджені з відповідним начальником служби військового капеланства.

19. Помічник військового капелана безпосередньо підпорядковується військовому капеланові та є його помічником у здійсненні військової капеланської діяльності.

20. Помічник військового капелана зобов'язаний:

- 1) надавати військовому капеланові допомогу в організації,

підготовці та проведенні молитов, богослужінь, благословень, урочистих і поминальних заходів та інших релігійних обрядів і культів, пов'язаних із задоволенням духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їхніх сімей;

2) забезпечувати матеріально-технічну підтримку заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ;

3) координувати заходи безпеки під час проведення заходів задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ;

4) підтримувати у належному стані приміщення духовних центрів, релігійне майно, обладнання, матеріали та інші засоби для служіння на території військової частини або в місцях її тимчасової дислокації;

5) виконувати інші розпорядження військового капелана, які стосуються військової капеланської діяльності.

V. Духовні центри Національної гвардії України

Духовні центри НГУ призначені для:

проведення релігійних заходів із метою задоволення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;

проведення заходів душпастирської опіки та задоволення індивідуальних релігійних потреб (запитів) особового складу НГУ та членів їх сімей;

проведення заходів релігійно-просвітницької роботи.

Для задоволення духовно-релігійних потреб можуть використовуватися духовні центри:

стаціонарні – споруди та приміщення на території військових частин НГУ;

мобільні – рухомі об'єкти, спеціально обладнані та призначені для задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, які виконують службово-бойові (спеціальні) завдання поза межами пунктів постійної дислокації.

Не дозволяється використовувати духовні центри військових частин НГУ не за цільовим та функціональним призначенням, для виконання завдань, не пов'язаних із військовою капеланською діяльністю, розпалювання релігійної (конфесійної) ворожнечі, пропагування переваг однієї релігії над іншими.

Духовні центри військових частин НГУ не можуть належати жодній релігійній організації (громаді). До облаштування духовних

центрів військових частин НГУ можуть залучатися представники релігійних, шефських та благодійних організацій тощо відповідно до законодавства України.

Функціонування та використання духовних центрів військових частин НГУ здійснюється на таких принципах:

першочерговість задоволення релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей;

рівність можливостей задоволення духовно-релігійних потреб та доступу до духовних центрів військових частин НГУ різних релігійних організацій (конфесій), що зареєстровані в Україні та не мають установлених законодавством України обмежень щодо здійснення своєї діяльності;

спільне використання духовних центрів військових частин НГУ військовими капеланами на основі толерантних та доброзичливих взаємовідносин між представниками різних віросповідань та конфесій.

Порядок використання духовних центрів військових частин НГУ визначається наказом командира (начальника) військової частини НГУ.

Відвідування духовних центрів військових частин НГУ особовим складом НГУ, членами їх сімей та представниками релігійних організацій здійснюється відповідно до вимог Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, наказів та розпоряджень командирів (начальників) військових частин НГУ.

З метою забезпечення духовно-релігійних потреб особового складу НГУ та членів їх сімей, які поділяють релігійні погляди зареєстрованих в Україні релігійних організацій, що не мають квот конфесійного представництва в НГУ, можуть бути запрошені священнослужителі відповідних релігійних організацій (конфесій).

Безпосередня організація діяльності духовного центру військової частини НГУ покладається на начальника служби військового капеланства (військового капелана) військової частини НГУ.

VI. Звітні документи щодо організації роботи Служби військового капеланства НГУ

До служби військового капеланства Головного управління НГУ службами військового капеланства військових частин НГУ надсилаються:

щороку до 10 грудня:

узагальнені дані про військовослужбовців служби військового капеланства військової частини НГУ (додаток 2);

статистичні дані щодо релігійної обстановки у військовій частині НГУ (додаток 3);

узагальнені дані про духовні центри військової частини НГУ (додаток 4). У разі спланованого майбутнього будівництва, використання будівель та приміщень, які збудовані, відновлені чи пристосовані для здійснення релігійних потреб на території військових частин, їх урочистого відкриття завчасно інформувати службу військового капеланства Головного управління НГУ та надавати відповідні матеріали (якісні фотографії, оформлені описи споруд (приміщень)).

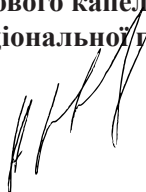
За п'ять днів до відзначення: Воскресіння та Різдва Христового – довідка щодо проведення Пасхальних (Різдвяних) заходів (додаток 5).

До 25 числа останнього місяця півріччя – довідку про результати військової капеланської діяльності служби військового капеланства військової частини НГУ (додаток 6).

Щокварталу уточнювати інформацію про релігійну обстановку у пунктах постійної дислокації та в районах виконання завдань за призначенням військової частини, надавати її командуванню. На вимогу зазначену довідку надсилати до служби військового капеланства Головного управління НГУ (додаток 7).

**Начальник служби військового капеланства
Головного управління Національної гвардії України
полковник**

Олександр ІЗДЕБСЬКИЙ

Додаток 1
до Положення про організацію роботи
Службу військового капеланства у
Національній гвардії України
(пункт 2 глави ІІ)
ЗАТВЕРДЖУЮ
Командир
військової частини _____

(військове звання)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____. _____. 20 ____

ПЛАН

військової капеланської діяльності служби військового капеланства військової частини _____ на _____ півріччя 20 ____

Дата проведення	Найменування заходів	Відповідальний за проведення	Відмітка про виконання	Примітка
1	2	3	4	5
Заходи щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців та членів їх сімей				
	Душпастирська робота (опіка)			
	Консультування військового командування з релігійних питань			
	Релігійно-просвітницька робота			
	Соціально-доброчинна діяльність (благодійна допомога)			

Начальник (військовий капелан) служби військового капеланства військової частини _____

(військове звання)

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Додаток 2
до Положення про організацію роботи
Служби військового капеланства у
Національній гвардії України
(абзац перший підпункту 1 пункту 1
глави VI)

УЗАГАЛЬНЕНІ ДАНІ
про військовослужбовців служби військового капеланства військової частини _____ Національної гвардії України

№ з/п	Військова частина, місце дислокації	Військове звання (№ наказу, дата)	Дата призначення на посаду (наказ про призначення на посаду)	Церковне ім'я, загальна інформація (П. І. Б, число, місяць та день народження)	Духовний сан (№ наказу, дата)	Мандат на здійснення військової капеланської діяльності (серія та № та дата видачі)	Назва релігійної конфесії	Скільки років досвіду діяльності священно-служителем

Начальник (капелан) служби військового капеланства військової частини _____

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Примітка: якщо після наданої першої раз інформації дані на військових капеланів залишаються без змін, звіт за додатком 2 не насилається.

Додаток 3
до Положення про організацію роботи
Служби військового капеланства у
Національній гвардії України
(абзац другий підпункту 1 пункту 1
глави VI)

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ
щодо релігійної обстановки у військовій частині _____ Національної гвардії України

Військова частина	Заявлена кількість респондентів	Християни	Православні	Із них ПЦУ	Не визначилися з організації	Католики	Римо-католики	Греко-католики	Протестанти	Батисти	Не визначилися з конфесією	Мусульмани	Суніти	Шіїти	Не визначилися з конфесією	Юдеї	Протестанти	Ортодоксальні	Консервативні	Не визначилися з конфесією	Буддисти	Язичники	Сповідують іншу релігію	Не сповідують жодної релігії

Начальник (капелан) служби військового капеланства військової частини _____

(військове звання) (підпис) (Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Примітка: під таблицею можуть надаватися роз'яснення щодо категорій вірян (офіцери, в/с за контрактом, в/с строкової служби, в/с призначені під час мобілізації тощо).

Додаток 4
до Положення про організацію роботи
Служби військового капеланства у
Національній гвардії України
(абзац третій підпункту 1 пункту 1
глави VI)

УЗАГАЛЬНЕНІ ДАНІ
про духовні центри військової частини _____ Національної гвардії України

№ з/п	Військова частина	Місце дислокації	Назва духовного центру (місця захоплення)	Початок будування (переобладнання), дата відкриття

Начальник (капелан) служби військового капеланства військової частини _____

(військове звання)

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Примітки:

1. До таблиці вноситься інформація про існуючі споруди (приміщення) та ті, що будуються або сплановані.
2. Разом із таблицею в електронному вигляді надаються фотоматеріали споруд (зовні та зсередини) і необхідні додаткові роз'яснення.

Додаток 5
до Положення про організацію роботи
Служби військового капеланства у
Національній гвардії України
(підпункт 2 пункту 1
глави VI)

ДОВІДКА
щодо проведення Пасхальних (Різдвяних) заходів у 20__ році

№ з/п	Військова частина, місце дислокації	Дата/час	Заплановані пасхальні заходи (місце проведення)	Заплановано проведення (інформування, екскурсії та інші заходи)	Хто проводить (якщо запрошений священник - зазначити ім'я, посаду, духовний сан та до якої релігійної конфесії належить)	Примітка

Начальник (військовий капелан) служби військового капеланства військової частини _____

(військове звання) _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Примітки: до таблиці також може вноситися інформація про привітання членів сімей військовослужбовців, які загинули при виконанні службово-бойових завдань, військовослужбовців, які перебувають у лікувальних закладах.

Додаток 6
до Положення про організацію роботи
Служби військового капеланства у
Національній гвардії України
(підпункт 3 пункту 1
глави VI)

ДОВІДКА
про результати військової капеланської діяльності служби військового капеланства військової частини
протягом _____ півріччя _____ року

№ з/п	Проведені заходи			За військову частину 0000 (кількість)	За ОТО
	1	2	3		
Заходи щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців та членів їх сімей					
1.1 Богослужбова (священницька) діяльність					
1.	Звершені Тайства (всього):				
	із них: сповідь та причастя;				
	хрещення;				
	вінчання;				
	собо́рування.				
1.2. Ритуали					
1.	релігійне супроводження військового ритуалу поховання;				
	із них: загиблих військовослужбовців НГУ;				
	інші;				
2.	заупокійні молитви (панахиди) за загиблими воїнами				

1.3. Освячення та благословення		
1.	Проведення освячення житла, робочих місць, техніки (ТЗ) військовослужбовців, у тому числі за особистим (бажанням) зверненням	
2.	Проведення богослужінь для особового складу та благословення молитвою під час ранкових пікувань, перед та після виконання службово-бойових завдань	
3.	Благословення військовослужбовців під час урочистих заходів та окроплення їх освяченою водою	
Душпастирська робота (опіка)		
2.1. Бесіди із військовослужбовцями та членами їх сімей		
1.	Проведення індивідуальних бесід із військовослужбовцями та службовцями всіх категорій	
2.	Проведення бесід під час екскурсій дітей, молоді до військових частин	
3.	Проведення бесід з цивільним населенням щодо популяризації служби в НГУ	
4.	Проведення індивідуальних бесід із сім'ями військовослужбовців	
5.	Проведення індивідуальних бесід із сім'ями загиблих військовослужбовців	
6.	Проведення бесід з батьками військовослужбовців	
2.2. Соціальна та індивідуальна робота з військовослужбовцями та членами їх сімей		
1.	Робота із сім'ями військовослужбовців, які перебувають у районі проведення бойових дій	
2.	Індивідуальна робота з військовослужбовцями, схильними до вчинення правопорушень, уживання спиртних напоїв та наркотичних речовин	
3.	Надання духовної та психологічної допомоги військовослужбовцям, які повернулись із району проведення бойових дій	
4.	Участь, супроводження під час польових навчань, змагань та під час виконання службово-бойових завдань	
5.	Відрадженьня до району проведення бойових дій для ведення душпастирської діяльності	
6.	Відвідування хворих (поранених) військовослужбовців у медичних закладах	

7.	Заохочення військовослужбовців церковними нагородами		
2.3. Міжконфесійна діяльність			
1.	Залучення представників інших конфесій для задоволення духовних потреб військовослужбовців		
Консультування військового командування з релігійних питань			
1.	Надання рекомендацій командуванню військової частини щодо роботи з підлеглим особовим складом		
2.	Консультування командування щодо роботи з місцевим населенням		
Релігійно-просвітницька робота			
1.	Проведення бесід (лекцій), у тому числі у форматі розповідей з особовим складом:		
	духовно-морального спрямування;		
	за церковно-релігійним і національно-історичними напрямками;		
	інші.		
2.	Навчання основам віровчення, духовного просвітництва		
3.	Організація релігійних, громадських і культурно-масових заходів		
4.	Підготовка спільних інформаційних та інших матеріалів із релігійних (інших) питань		
5.	Участь та проведення релігійно-просвітницьких заходів із військовослужбовцями		
6.	Організація та участь у заходах щодо підтримання в особового складу високого морального духу, забезпечення релігійної, духовної та етичної підтримки військовослужбовців та їх сімей		
7.	Участь у заходах щодо дотримання здорового способу життя, запобігання самотужетвам серед військовослужбовців та їх родин		
8.	Участь у заходах та церемоніях		
4.1. Духовна література			
1.	Формування бібліотеки духовної літератури (кількість одиниць)		
2.	Розповсюдження духовної літератури (всього примірників)		

Соціально-доброчинна діяльність (благодійна допомога)			
1.	Організація заходів та залучення меценатів, спонсорів до матеріальної підтримки малозабезпечених військовослужбовців та їх родин		
2.	Організація взаємодії з меценатами, громадськими та релігійними організаціями для всебічного забезпечення військовослужбовців		
3.	Благодійна допомога		
5.1. Організації (меценати), з якими налагоджено співпрацю			
1.			

Начальник (капелан) служби військового капеланства військової частини _____

(військове звання)

(підпис)

(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Примітки:

- у дужках позначається кількість заходів проведених під час виконання підрозділами військової частини службово-бойових завдань поза межами місць постійної дислокації (бойові завдання на лінії бойового зіткнення, охорона громадського порядку в інших містах тощо);
- у (підпункті 1 пункту 5) надається перелік визначених організацій (меценатів).

Додаток 7
до Положення про організацію роботи
Служби військового капеланства у
Національній гвардії України
(пункту 2 глави VI)

ДОВІДКА

про релігійну ситуацію у пунктах постійної дислокації та в районах виконання завдань за призначенням
військової частини ____ Національної гвардії України

1. Кількість релігійних організацій у місцях дислокації особового складу підпорядкованих військових частин
(підрозділів).

2. Перелік релігійних організацій.

№ з/п	Назва релігійної організації	Чисельність постійних вірян	Відсоток від загальної чисельності населення	Керівник релігійної організації	Контактний телефон	Юридична адреса релігійної організації

3. Аналіз деструктивних явищ у стосунках релігійних організацій, конфесій та церков.

4. Важливі ініціативи та рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у
релігійній сфері та стан їх реалізації.

5. Загальна оцінка релігійної ситуації в районі (регіоні), що сприяє чи перешкоджає або нейтрально впливає
на виконання завдань за призначенням.

Начальник (капелан) служби військового капеланства військової частини _____

(військове звання)

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ДОСВІД КОРОЛІВСЬКОЇ КАПЕЛАНСЬКОЇ СЛУЖБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ КАНАДИ

**для військових священників (капеланів) та посадових осіб,
які відповідають за забезпечення конституційного права
військовослужбовців на свободу світогляду і віросповідання**

Досвід країн НАТО надає можливість мати інститут військового священства на достатньому і ефективному рівні, забезпечуючи його діяльність представниками різних релігійних конфесій в структурі військового управління.

Збройні Сили країн НАТО призивають до своїх лав священнослужителя, забезпечують йому навчання, кар'єрний зріст у військовому середовищі, при цьому залишається його конфесійний контакт з Церквою. Військовий капелан стає на служінні для всіх, в тому числі і для вірян своєї конфесії, піклуючись про духовні потреби різних віруючих чи тих, хто не визначає себе віруючим, і взаємодіючи з представниками інших конфесій.

Міжконфесійний Комітет Військового капеланства Канади (ICSMC)

Міжконфесійний Комітет Військового капеланства Канади тісно співпрацює з Королівською службою капеланства Канади. Їх партнерство ґрунтується на існуванні церковних та релігійних груп, які своїм існуванням відображають різноплановість суспільства Канади та які надають духовну підтримку ЗС Канади.

Міжконфесійний комітет надає допомогу Королівській службі капеланства Канади та є елементом, через який надається допомога духовенству та представникам ЗС Канади.

Міжконфесійний Комітет Військового капеланства Канади (ICSMC):

- забезпечує службу капеланства та місії капеланства, будучи елементом взаємодії між релігійними спільнотами;

- представляє діяльності капеланів релігійним спільнотам;
- надає консультації за необхідності;
- допомагає в проведенні щорічного навчання/курсу для капеланів;
- відвідує капеланів та їх сім'ї, військові бази та церковні спільноти;
- надає пропозиції Генерал-капелану щодо призначення головного капелана;
- надає допомогу в сферах релігійної освіти, життя капеланів та в інших релігійних і моральних питаннях;
- проводить зустрічі не менше три рази на рік;
- представляє свою діяльність під час конференцій та інших заходів.

ІССМС, для виконання своїх обов'язків взаємодіє з:

- Урядом Канади через Міністерство Національної оборони;
- Міністром оборони;
- Генерал-капеланом та його/її особовим складом;
- Капеланами та комітетом капеланів;
- Релігійними групами Канади.

Королівська служба капеланів Канади

Королівська служба капеланів Канади забезпечує виконання даного зобов'язання, призиваючи капеланів піклуватися про всіх, допомагаючи в проведенні служб, та надавати самопомогу в різних умовах.

На території Канади проживають представники різних віросповідань, що відображається і в ЗС Канади, саме тому, в Канаді піклуються про духовний та релігійний стан кожного її жителя. Це завдання виконується капеланами, які допомагають поважати іншу віру, та допомагають здійснювати молебень в різних умовах.

Хартія прав та свободи Канади гарантує свободу віросповідання та релігії. У розділі 33 Наказу та Правил Королеви зазначається, що офіцери мають підтримувати духовний, релігійний та моральний стан військовослужбовців ЗС Канади та їх сімей.

Коли військові або члени їх сімей зустрічаються з капеланами, постає питання: *«Яку користь я можу принести тим людям, які довірили себе мені?»* Капелан є частиною багатопрофільної групи, і кожен член цієї команди, під керівництвом безпосереднього начальника, надає підтримку та піклується про військовослужбовців та їх сім'ї.

Капелани у ЗС Канади

Капелани надають моральну допомогу та підтримку кожному військовослужбовцю незалежно від віросповідання, релігії, поглядів, або їх відсутності. Капелани сприяють злагодженню груп, які надихають єдинством.

Капелани проводять богослужіння на публічних церемоніях, церемоніях хрещення, весіллях військових та похоронах, розсіванні попелу на землю, в море та в повітрі, поминальних службах та визначених польових/морських службах відповідно до правил своєї конфесії.

Посадові особи Королівської служби капеланів Канади

Генерал-капелан, головний радник з питань релігії в межах ЗС Канади, відповідає за підтримку і виховання церковних, духовних, моральних та релігійних цінностей.

Генерал-капелан:

- організовує душпастирську опіку військовослужбовців ЗС Канади та їх сімей;
- спрямовує, організовує та забезпечує діяльність капеланів як у військовій, так і духовній сферах;
- координує програми щодо надання всебічної душпастирської опіки, яка відповідатиме оперативним потребам ЗС Канади та особистим потребам військовослужбовців та їх сімей;
- є радником Міністра оборони та інших офіцерів (генералів) тощо.

Генерал-капелан звітує та відповідає за діяльність церкви та капеланів перед Міжконфесійним Комітетом Військового капеланства Канади (ICCMC).

«Як генерал-капелан, і віруючи у Вашу віру в Бога, професіоналізм та вірність, я надаю Вам повноваження служити капеланом в ЗС Канади. Цим мандатом я призиваю Вас надавати військовослужбовцям та їх сім'ям необхідну духовну підтримку та турботу, надавати моральні настанови, і здійснювати цю діяльність характерно до віросповідання та в міждисциплінарній співпраці та командній роботі.

Нехай Господь надасть Вам сили та благословить Вас на виконання Ваших обов'язків..»

Головний капелан (протестант) та Головний капелан (римо-католик) є радником Генерал-капелана з релігійних питань, що впливає на стан протестантських чи римо-католицьких капеланів та духовну і душпастирську опіку, яка надається ЗС Канади.

Він тісно співпрацює з духовними центрами/Військовим ординариатом головних капеланів та з єпархією Генерального вікарія для надання духовної і душпастирської опіки.

Головний капелан повинен бути єдиним в думках з військовим ординариатом, а через нього – з єпархією Генерального вікарія щодо особистих, духовних та душпастирських питань.

Вони постійно спілкуються з Генерал-капеланом, напряму, а також з членами ІССМС та обговорюють питання, які пов'язані з життям спільноти Протестантської/Римо-католицької церкви, протестантських/римо-католицьких капеланів, протестантів та римо-католиків, які служать в ЗС Канади, а також їх сімей.

Головний капелан є радником Генерал-капелана з релігійних питань, які мають вплив на стан капеланів-євреїв та капеланів-мусульман, а також духовну та душпастирську опіку, яка надається даним спільнотам.

Офіцер та капелан

До Королівської служби капеланів Канади вступають представники різних вір. Кожен капелан, крім служіння кожному представнику ЗС Канади, повинен також служити для представників їх власної віри.

Особа, яка бажає вступити до лав ЗС Канади в якості капелана, повинна отримати дозвіл від Міжконфесійного Комітету Військового капеланства Канади (ІССМС), бути відібраним Службою капеланів та відповідати вимогам вступу до лав ЗС Канади.

Плюралізм – це визнання того, що представники ЗС Канади мають право на прояв віри, яку вони вибрали, або вони можуть зовсім не проявляти її.

Очікується, що капелани – **«підключаються про всіх, допомагають у віросповіданні інших у проведенні богослужіння»**. **«Раніше Ви служили для людей вашої віри, зараз все по іншому. Тепер це більше стосується допомоги нужденним солдатам, ніж релігії»**.

«Пропагуючи духовні, релігійні, моральні та етичні цінності та надаючи духовне піклування і навчання військовим та їх сім'ям, капелан виконує дві функції – штабного офіцера та релігійного лідера». (Інструкція RCChS).

Подвійна звітність

- Як професійні офіцери, капелани звітують перед Генерал-капеланом та їх військовими командирами.
- Як релігійні служителі, перед власними релігійними керівниками та відповідають за виконання вимог спільноти їх віросповідання.

Капелан, як радник, має прямий доступ до командира.

Його завдання – щоб солдат духовно був готовий до виконання завдання.

Можливості для ведення діалогу капеланом:

- підтримувати близькі відносини з представника власної групи віросповідання, а також з іншими групами, які знаходяться на одній території;
- за запрошенням, капеланам дозволяється проводити богослужіння та брати участь у віросповіданнях цивільного суспільства;
- відвідування місцевих зборів власних груп віросповідання;

Пріоритет надається діяльності військової церкви та виконанню обов'язків військовими капеланами.

Капелан – духовний лідер

Професійний капелан ЗС Канади є радником в своєму підрозділі. Він живе, підкреслюючи важливість служби для інших, аніж для себе. Він постійно дислокується зі своїм підрозділом та є прикладом, який надихає інших на службу та самопожертву.

Капелани не лише є доказом свого життя та духовності, а й символів. Вони є символами високих принципів: віри, любові та надії. Вони є наочним прикладом божества. Вони є джерелом бачення. Вони надають прихисток та є відправною точкою від абсурдності війни.

«Бути священним (духовним) лідером означає бути найкращим, щоб краще нести службу»

Капелани в плюралістичному середовищі

Капелани повинні навчитися працювати в плюралістичному середовищі. Плюралізм – це філософська точка зору, яка визнає історичну реальність розбіжностей релігій та культур, без нав'язування одноманітності. Для того, щоб виділити роль капелана в плюралістичному середовищі, ми зосередимо увагу на наступних п'яти пунктах:

- міжконфесійне капеланство;
- поважання традицій інших;
- вибір та підготовка місця для молебнів;
- публічна молитва;
- підготовка проведення церковних служб – поминання або інших заходів.

Багатоконфесійне капеланство

Під час своєї служби капелани враховують особливості наявного плюралістичного середовища.

Ключові поняття:

- **багатоконфесійний:** відноситься до існування релігії, філософії та точок зору;
- **плюралізм:** філософська точка зору, яка визнає історичну реальність розбіжностей релігій та культур, без нав'язування одноманітності;

- **думки, які відрізняються від їх власних.** В умовах, коли різниця у віці, роду, походженні, релігії, етнічності, сексуальній орієнтації або мові буде заважати капеланам виконувати свої обов'язки та займатися душпастирською опікою, вони можуть або пройти відповідну підготовку, або передати обов'язки іншим.

Проведення міжконфесійного капеланства – це особистий обов'язок та бойовий наказ. Для належного функціонування міжконфесійного капеланства, капелан повинен виконувати наступні обов'язки:

- знати власну віру;
- піклуватися про всіх, для кого вони несуть службу;
- встановити взаємозв'язок з традиціями інших вір – таким чином створюючи засоби для проведення духовенства;
- знати, як допомогти в проведенні молебень для інших;
- ніколи не працювати поза межами своїх можливостей.

Характеристики, які лежать в основі поваги традицій інших: знання власної віри; повага; єдність; знання про себе; надія; взаємодопомога; справедливе ставлення до всіх; спільний підхід.

Святі місця – це місця для молитви або роздумів. Це місце запрошує всіх до молитви та роздумів. Для створення священного місця необхідно враховувати:

місце проведення: чи може воно розмістити плюралістичне середовище? (наприклад: попередні місця для богослужінь християн, намети).

розміщені предмети: чи вони мають відношення до всіх релігій та духовних практик? (наприклад: вітражні вікна, ікони)

допоміжні засоби: чи відповідатимуть вони вимогам діяльності в плюралістичному середовищі? (наприклад: килимки для молитви, подушки, стільці, лавка для коліннопреклоніння).

Королівська служба капеланів Канади дотримується певних стандартів у проведенні публічних молитов. Капелан, який відвідує військові церемонії або проводить публічні молитви, повинен дотримуватися стандартів їх проведення.

Молитви повинні бути:

- відкриті за характером та з урахуванням різноплановості присутніх;
- наявність преамбули до молитви, під час якої буде запрошено відвідувачів до молитви, щоб вони використали час для молитви або роздумів відповідно до власних суджень;
- відповідне використання догматів.

Роль капеланів, етика, обов'язки

Служба в якості військового капелана вимагає від них розуміння військової культури, бойової/оперативної складової діяльності військовослужбовців.

Участь у польових навчаннях, супроводження в місіях та підтримка високого рівня гнучкості та готовності до виконання завдань в різних місцях показує спроможності капеланів до виконання своїх функцій.

Капелани повинні бути готовими брати участь у різних складних ситуаціях, які постають перед військовими та їх сім'ями.

Всі капелани ЗС Канади є офіцерами дійсної військової служби. Вони повинні відповідати високим стандартам офіцерів та, в якості духовних лідерів, повинні бути прикладом. Вони керуються Кодексом військової дисципліни, різними постановами та наказами, включаючи Кодекс цінностей та етики, а також відповідними кодексами релігійної групи, до якої вони належать, а також етичними вимогами ЗС Канади для капеланів.

Військовий капелан – це лідер та радник; ґрунтується на вірі в Бога та служить для інших.

Капелани виконують функції священників та дислокуються разом з особовим складом підрозділів. Вони надають душпастирську опіку військовослужбовцям, зміцнюючи їх, щоб вони відповідали вимогам військової служби.

Подорожуючи разом з військовослужбовцями, капелани зітнуться з етичними, моральними та духовними проблемами, особливо коли зіштовхуєшся з абсурдністю війни. Капелани надають поради з питань примирення та прощення, а також надають настанови на майбутнє.

Час від часу капелани будуть мати справу з особовим складом, який буде цікавитися питаннями моралі, етики та правосуддя. Як капелани, ми повинні робити це з високим рівнем розуміння молитви та мудрості.

Капелани – засіб бачення та знак надії. Вони повинні стати посередником милосердя, бути людьми у інколи жорстоких ситуаціях, плекаючи та обороняючи гідність кожного.

Капелан може мати відношення до морально-психологічного стану особового складу підрозділу, виступаючи в ролі примирителя, захисника, посередника між Богом та людством та регулювальника конфлікту. У той час, коли військовослужбовці є вразливими та почуваються самотніми, капелани вислухають їх та нададуть допомогу.

Капелан ЗС Канади відповідає як перед керівництвом ЗС, так і перед їх вірою.

Капелани ЗС Канади несуть відповідальність перед Генерал-ка-

пеланом та їх військовими начальниками, та керуються Кодексом військової дисципліни.

Капелани ЗС Канади також відповідають перед керівниками їх релігійних груп та зобов'язані підтримувати професійний мандат і залишатися в своїй релігійній групі.

Військові капелани працюють в середовищі та групах різних віросповідань. Капелани повинні залишатися відданими повчанням та обмеженням їх релігійної групи.

У настанові та наказі Королеви зазначено те, що капелани не повинні виконувати будь-які обов'язки військових, крім тих, що забезпечують виконання обов'язків капелана.

Відповідно до Женевської конвенції, яка застосовується в випадках міжнародних збройних конфліктів, **капелани є не комбатантами та є захищеними. Вони можуть не брати безпосередню участь у бойових діях та можуть не бути суб'єктом прямого нападу.**

Роль капеланів щодо піклування про особовий склад та їх сім'ї – це цілісний підхід до їх благополуччя. Виключна роль капеланів – турбота про духовний стан та додаткова турбота спільно з іншими службами, які піклуються про розумовий, емоційний, фізичний та духовний стан, задля успішного виконання завдання.

Весь особовий склад ЗС Канади має право зустрітися з капеланом у будь-який час та в будь-якій ситуації. Це основне право військовослужбовців, виконання якого забезпечують капелани на різних ланках командування.

Поняття етики капеланів

Будучи капеланами ЗС Канади, ми зобов'язані виконувати функції священника та наші обов'язки відповідним, гідним чином, вірно та професійно, відповідно до правил та настанов ЗС Канади, Конституції Канади та норм відповідних релігійних груп. Ми будемо вірними Королівській службі капеланів Канади (RCChS), Канаді та вірі в Бога.

Принципи служіння у якості капеланів:

ми приймаємо обов'язок виконувати свої функції в ім'я Бога для всіх військовослужбовців та їх сімей задля підтримання діяльності ЗС Канади;

ми дотримуємося та є вірними стандартам, традиціям та вірі. Ми поважаємо традиції та діяльність тих, з ким ми розділяємо душпастирство і тих, для кого ми служимо;

ми сприймаємо це як єдине, всесвітнє та міжконфесійне спільне виконання обов'язків, яке відзначається службою, любов'ю, вірою, особистою і професійною поведінкою.

Повага до колег

Ми поважаємо та підтверджуємо єдине, міжконфесійне середовище, в якому ми виконуємо свої обов'язки.

Ми працюємо спільно з нашими колегами, поважаючи відмінності між нами та підтверджуємо обдарованість один одного.

Ми визнаємо, що спроби переконати особу перейти до релігійної групи є неприйнятними.

Ми шануємо діяльність наших предків та не вмішуємося в діяльність наших послідовників.

Ми дотримуємося високих стандартів відданості під час служби капелана.

Посади Королівської служби капеланів Канади:

- Капелан підрозділу (Регулярні сили)
- Капелан підрозділу (Резерв)
- Капелан з питань життєвої діяльності
- Молодший капелан сфери охорони здоров'я
- Молодший капелан інструкторського складу
- Капелан молодшого офіцерського складу
- Старший капелан тактичного рівня
- Канцлер (Прем'єр-міністр)
- Старший капелан інструкторського складу
- Старший капелан сфери охорони здоров'я
- Штабний капелан
- Старший капелан оперативного рівня
- Головний капелан (P) – протестант
- Головний капелан (RC) – римо-католик
- Радник
- Начальник
- Капелан старшого офіцерського складу
- Капелан підрозділу
- Керівник капеланства
- Генерал-капелан

ДОСВІД

США, Великобританії, Німеччини, Франції, Польщі

Капеланська служба в США функціонує близько 250 років. Пентагон постійно приділяє значну увагу духовній сфері життя військовослужбовця, про що свідчить текст військової присяги, який закінчується словами «**Нехай мені допоможе Бог**».

В армії США проходить службу близько **2500 офіцерів-капеланів**, які представляли понад **120 релігійних конфесій**, що дозволило охопити практично весь особовий склад. У США підготовка капеланів здійснюється у спеціальних навчальних закладах.

У збройних силах **Великобританії** функціонує королівська служба капеланів, очолювана головним капеланом у званні генерал-майора, у складі **350 чоловік**, з яких 147 служить у регулярних військах, 109 – у територіальній армії, 100 – у кадетському корпусі. Штат служби переглядається в залежності від чисельності збройних сил та їх конфесійності.

У **Німеччині** капеланська служба має дві особливості: перша стосується конфесійного складу, оскільки вона представлена католицькими і протестантськими (євангелістськими) священниками; друга – капелани **державні службовці**.

У **Франції** інститут військового священства має чи не найдавнішу історію, оскільки був заснований едиктом Карла Великого у 742 році, а у 1539 році король Франциск I створив службу капеланів в армії і на флоті; в 1955 році військові священники були закріплені за кожним полком і загonom. У сучасній армії Франції єпархією збройних сил керують єпископська, національна, пасторська, економічна та фінансова ради.

У **Польщі** офіційний статус священнослужителя для війська прийнятий Варшавським сеймом у 1690 році. В січні 1991 року папа Іоанн Павло II призначив єпископа для польської армії.

Служать військові капелани Римо-католицької, Православної та Євангелістської церков. Військові капелани мають офіцерські звання, і поряд з іншими обов'язками священники стежать за моральним духом військовослужбовців.

Теми
для бесід з військовослужбовцями духовно-морального
спрямування

1. Головне завдання кожного військовослужбовця Національної гвардії України – це захист і розбудова Української державності.
2. Для чого в суспільстві військо – щоб приборкувати зло і боротись з ним.
3. Релігія і духовність особистості військовослужбовця.
4. Сучасний стан взаємовідносин Церкви і військових формувань в Україні.
5. Досвід релігійної підтримки військовослужбовців в арміях країн світу.
6. Нормативно-правові основи роботи з віруючими військовослужбовцями.
7. Капеланство – історія і завдання.
8. Військовий священник (капелан) у підрозділі і його служіння.
9. Воїни, вчіться поважати старших.
10. Треба навчитись поважати військовослужбовців інших конфесій і релігій.
11. Вчення Православної Церкви про війну.
12. Церковні правила щодо війни і військової служби.
13. Тема війни у працях святих отців церкви, істориків і філософів.
14. Розвиток особистості у військовій діяльності.
15. Плекайте у своїх серцях любов і щедро обдаровуйте нею ближнього.
16. Що таке конфлікт і як його уникнути.
17. Вчіться не ворогувати, а жити в мирі.
18. Богословський погляд на порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями.
19. Єдність духу і єдність серед військовослужбовців.
20. Богословське вчення про людину і її духовно-моральний розвиток.
21. Вчення про душу у Святому Писанні, творах святих отців Церкви і релігійній філософії.
22. Вчення Православної Церкви про розумну силу душі та можливість Богопізнання.
23. Християнське розуміння почуттів і емоцій людини.
24. Особливості православного розуміння волі (свободи).

25. Свобода – дар Божий і як правильно нею користатись.
26. Пристрасті як емоційно-вольовий стан і боротьба з ними.
27. Гнів, смуток і відчай – шлях до суїциду, а значить в нікуди.
28. Марносластво і його наслідки.
29. Не судить, щоб і вас не судили.
30. Гордість і гординя – початок руйнування духовного стану людини.
31. Богословський погляд на стрес і боротьба з ним.
32. Храм – місце єднання християн з Богом і між собою.
33. Піст і молитва як загальні прояви віри.
34. Віра в житті і служінні українського воїна.
35. Віра і розум, їх роль в житті християнина.
36. Між вірою в Бога і наукою немає протиріч.
37. Молитва в житті воїна.
38. Милосердя – один із головних принципів життя людини.
39. Підготовка до подружнього життя.
40. Любов і закоханість – що це?
41. Про святість сім'ї і шлюбу.
42. Значення шлюбу в житті військовослужбовця.
43. Тільки через міцну християнську сім'ю можна подолати пороки суспільства.
44. Цінності родинного спілкування.
45. Важливість виховання дітей на християнських засадах.
46. Любов до ворогів як перемога над ворогами.
47. Спілкування рідною мовою і шлях до Бога.
48. Пошуки і усвідомлення сенсу життя людини.
49. Духовні і матеріальні цінності в житті українського воїна.
50. Значення духовного відродження військовослужбовця.
51. Закони духовного і морального життя захисника України.
52. Значення Української православної церкви Київського патріархату в суспільному житті України.
53. Для чого людині дається життя і в чому його цінність.
54. Треба жити і служити за Господніми заповідями.
55. Завжди говори правду і ніколи неправди.
56. Корупція порушує Заповіді Божі.
57. Християнський погляд на одностатеві шлюби.
58. Духовні проблеми українського суспільства.
59. Грошолобство – причина всіх сварок, які є в суспільстві, і вміння боротись із цим явищем.
60. Подолання всіх духовно-моральних проблем через віру і насагу.

Теми
для бесід з військовослужбовцями за церковно-релігійним
і національно-історичним календарем

1. Онтологічне значення події Різдва Христового для всього людства. (Можна переглянути художній фільм «Народження Христа»).
2. Святий вечір в українській церковно-релігійній традиції.
3. Колядки і їх значення в житті українців.
4. Різдвяний вертеп і його роль у формуванні народних традицій.
5. Щедрівки і їх значення в житті українців.
6. Питання церковного і народного календаря.
7. Свято Богоявлення (Водохреща), його історичне і богословське значення. (Можна переглянути документальний фільм «Ісус Христос – визнання тисячоліть»).
8. Велике освячення води – велика святина, її цілющі властивості. (Можна переглянути документальний фільм «Вода»).
9. День Соборності України – його значення у патріотичному вихованні військовослужбовців.
10. Подвиг героїв Крут – приклад самопожертви за Батьківщину. (Можна переглянути документальний фільм «Герої Крут»).
11. Життя та діяльність трьох святих: Василя Великого, Григорія Богослова та Івана Золотоустого.
12. Свято Стрітіння Господнього, його історичне і богословське значення. (Можна переглянути 1-шу частину фільму «Ісус із Назарету»).
13. Народні традиції у свято Стрітіння.
14. День вшанування учасників бойових дій на території інших країн і його виховне значення.
15. Саможертва в ім'я свободи – до Дня героїв Небесної сотні. (Можна переглянути документальний фільм «Небесна сотня»).
16. Рідна мова – її значення в житті українського воїна (До міжнародного дня рідної мови).
17. Тарас Григорович Шевченко – пророк і поет українського народу. (Можна організувати читання Кобзаря або переглянути художній фільм «Тарас Шевченко»).
18. Служба в Національній гвардії України і духовність. (до Дня НГУ).
19. Дотримання свободи совісті і віросповідування в НГУ.
20. Значення посту в житті українського воїна і причини посту.
21. Моральне значення їжі для християн.
22. Що таке Покаяння і яким воно має бути.

23. Благовіщення Пресвятої Богородиці, історія свята і його богословське значення.
24. Пам'ятаймо подвиг ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС. (Можна переглянути документальний фільм «Чорнобиль»).
25. Духовне і моральне значення Страждань Христових. (Можна переглянути художній фільм «Страсті Христові» або документальний фільм «Плащаниця»).
26. Вербна неділя – історія свята і народні звичаї.
27. Воскресіння Христове – найвизначніша подія в історії людства. (Можна переглянути художній фільм «Воскресіння Христа»).
28. Факт воскресіння Христа і ідея воскресіння.
29. Народні звичаї Великодня.
30. Українська писанка – душа народу. (Можна за два тижні до Паски організувати писанкарство і показати документальний фільм «Світ у моїх долонях»).
31. Святий Юрій Переможець – взірець боротьби за правду.
32. Роль жіноцтва в сучасному суспільстві. (До неділі жінок мироносиць).
33. Шанування батьків – Заповідь Божа. (До Дня матері).
34. Дні пам'яті та примирення і їх виховне значення для воїнів.
35. Свято Вознесіння Господнього, його історичне і богословське значення. (Можна показати художній фільм «Ісус із Назарету», 2-гу частину).
36. Свято Трійці, його історичне і богословське значення.
37. Народні і церковні звичаї в День святої Тройці. (Зелені свята).
38. Міцна сім'я – міцна країна. (До Міжнародного дня сім'ї – 15.05).
39. Український воїн – захисник дітей. (До Дня захисту дітей – 1.06).
40. Вшанування пам'яті жертв війни в Україні. (Можна відслужити панахиду).
41. Пам'ять про вдову – один з найбільших проявів милосердя. (До міжнародного дня вдів – 23.06).
42. Конституція України – Закон для всіх.
43. Історичне і богословське значення події Різдва святого Івана Предтечі.
44. Народні і релігійні звичаї в день Різдва св. Івана Хрестителя.
45. Основні засади міцної родини (До Дня родини – 8.07).
46. Святі апостоли – благовісники Христового вчення по всьому світу.
47. Прийняття святим князем Володимиром віри для нашого народу і її історичне та духовне значення. (Можна показати документальний фільм «Київська Русь»).
48. Княжі дружини – перші воїни Київської Русі.

49. Історія братів Маккавеїв – взірець мужності і патріотизму.
50. Свято Преображення Господнього, його історичне і богословське значення.
51. Українське військо проносить Національний Прапор крізь віки і з ним перемагає.
52. Історія боротьби українського народу за незалежність.
53. Визначні постаті в боротьбі за незалежність. (Можна показати документальні фільми: «Іван Мазепа», «Нестор Махно», «Батурин» та багато інших).
54. Успіння Пресвятої Богородиці, історія свята і його богословське значення.
55. Вдосконаленню людини немає меж. (До Дня знань – 1.09).
56. Святий Іван Хреститель – взірець боротьби за правду.
57. Різдво Пресвятої Богородиці, історія свята і його богословське значення.
58. Воздвиження Хреста Господнього – його історичне і богословське значення.
59. Шануймо наших ветеранів (До Дня ветерана – 1.10).
60. Святий апостол Іван Богослов – апостол любові і благочестя.
61. Українське козацтво і його роль в історії України.
62. Свято Покрови Пресвятої Богородиці – національне свято.
63. День захисника Вітчизни – свято для всіх її воїнів.
64. Січові стрільці і їх роль в національно-визвольному русі України.
65. Голодомор в Україні – геноцид проти українського народу. (Можна показати документальний фільм «Голодомор. Україна. XX століття». Відслужити панахиду і взяти участь у всеукраїнській акції «Запали свічку пам'яті»).
66. Трагічні сторінки в історії України, пам'ятання про них. (Можна показати документальні фільми «Гулаг 1» і «Гулаг 2»).
67. Будьте милосердними і доброзичливими до інвалідів (До Дня інвалідів – 2.12).
68. Введення у храм Пресвятої Богородиці, історія свята і його богословське значення.
69. Самопожертва волонтерів – подвиг новітніх патріотів України. (До дня волонтера – 5.12).
70. Збройні Сили України на захисті територіальної цілісності Вітчизни.
71. Святий апостол Андрій Первозваний – апостол нашої святої Церкви.
72. Святий Миколай – небесний покровитель і захисник дітей. (Можна організувати і провести свято для дітей військовослужбовців підрозділу).

ПРОЄКТ ШЕВРОНА «СЛУЖБА ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ»

За основу для розробки знаку обиралися такі символи, які мають однакове або близьке прочитання в культурній традиції різних релігійних громад, наприклад: відкриті долоні (символ молитви), коло (символ вічності), Сонце (символ Божественної енергії), чаша (символ вдячності, благословення та ритуальних дій). Але знаки на основі цих символів не вдалося об'єднати в зрозумілий знак, який відповідав би принципам, які покладені в основу діяльності СВК НГУ.

Вогонь.

Вогонь в якості символу в історії культури отримував найрізноманітніші прочитання. Це і Символ жертви та жертвності, символ Божественної енергії, символ рішучості та гарячого, самовідданого служіння вищій меті, вогонь Прометея, вогонь Гедеона. Також вогонь є частиною емблеми Національної гвардії України.

Крило птаха.

Крило, або крила, або зображення птаха мають символічне значення або духовних істот (як, наприклад, янголи), або присутності Божественної благодаті, Божественного благословіння та примирення. А також зображення голубки стало універсальним символом миру та примирення в загальнолюдській культурі.

Відкрита долоня.

Видимою ознакою молитви в різних релігійних традиціях є молитовна поза (або молитовні пози). І найпоширенішою є молитва з відкритими долонями. Молитовні пози можуть мати досить широкий варіативний ряд, але найпоширенішими є пози з відкритими долонями.

ВІЙСЬКОВІ ЗВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

[illegible]

Підписано до друку 27.06.2024. Формат $29,7 \times 42 \frac{1}{8}$. Друк цифровий.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Обсяг – __ стор.
Тираж 70 прим. Зам. № ____

Виготовлено в Іміджево-видавничому центрі Національної гвардії України